

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Korku ve Dehşet Üçlemesi **ahmet sarı**

musa'nın derinlerine düşen yut- kunuş

Ahmet Sarı

Musa'nın Derinlerine Düşen Yutkunuş

(Korku ve Dehşet Üçlemesi: 3)

Ahmet Sarı: 1970 yılında Almanya'nın Düsseldorf kentinde doğdu. 1984 yılında Almanya'dan Türkiye'ye (Erzurum) kesin dönüş yaptı. 1993 yılında Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. **Thomas Bernhard'ın Öykülerinde Normaldışı Davranışlar** adlı çalışmasıyla yüksek lisansını (1995), **Türk ve Alman Poetikasının Kitabı** adlı çalışmasıyla da doktorasını tamamladı (2003). 2005 yılında Yardımcı Doçent; 2011 yılında da Doçentlik kadrosuna atandı. Halen Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Çevirileri ve Eserleri:

Jurek Becker, **Dikkat Yazar Var** (Babil Yayınları, 2000); Peter Bichsel, **Edebiyat Dersleri** Okuyucu/Anlatı (Babil Yayınları, 2000); Thomas Bernhard, **Ses Taklitçisi** (Atatürk Üniversitesi Matbaası, 2001); Thomas Bernhard, **Olaylar** (Babil Yayınları, 2002); Jacques Derrida, **Şiir Nedir?** (Babil Yayınları, 2002); Hans Georg Gadamer-Friedrich Nietzsche-Helmut Kuhn, **Edebiyat Nedir?**, (Babil Yayınları, 2002); Peter Handke, **İzleyiciye Sövgü-Kendini Karalama** (Birey Yayınları, 2002); Novalis, **Poetika** (Babil Yayınları, 2003); Immanuel Kant, **Yaşamın Anlamı** (Birey Yayınları, 2004); Lewis Carroll, **Küçük Kızlara Mektuplar** (Birey Yayınları, 2005); Peter Sloterdijk, **Dünyaya Gelmek-Dile Gelmek** (Salkımsöğüt Yayınları, 2005), Wilhelm Vogelpohl, **Alman Edebiyatı Tarihi** (Orient Yayınları/Yayına Hazırlayan/2005) Klaus Schulz, **Alman Kültür Tarihi** (Orient Yayınları/Yayına Hazırlayan, 2006) **Türk ve Alman Poetikasının Kitabı** (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), Adolf Muschg, **Edebiyat Terapi Olabilir Mi?** (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), **Sanat ve Normaldışılık** (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), Hermann Broch, **Edebiyat ve Felsefe** (Salkımsöğüt Yayınları, 2006); Thomas Bernhard, **Dünya Düzelticisi** (De Ki Yayınları, 2007); Thomas Bernhard, **Immanuel Kant** (De Ki Yayınları, 2007); Peter Handke, **Kaspar**, (De Ki Yayınları, 2007); **Thomas Bernhard'ın Şiir Dünyası**, (De Ki Yayınları, 2007). **Psikanaliz ve Edebiyat** (Salkımsöğüt Yayınları, 2008); **Masalların Psikanalizi** (Salkımsöğüt Yayınları, 2008) **Kafkaesk Anorexia** (Salkımsöğüt Yayınları, 2009) **Allah Ağrısı** (Salkımsöğüt Yayınları, 2010) **Ahmed'e Konmaya Çalışan Bir Sineğin Arzusu** (Salkımsöğüt Yayınları, 2011) **Seherde Serçenin Gördüğüdür** (Salkımsöğüt Yayınları, 2013) **Merhamet Dilercesine Gökyüzüne Bakmak** (Hece Yayınları, 2013) **Ve Asma Yaprakları Gibi Titreyen El** (Çizgi Yayınevi, 2014) **Sağ Omuz Meleşimin Omzundaki Sağ Omuz Meleşimi** (Çizgi Yayınevi, 2014) **Edebiyat Nefreti (Edebiyat Yazıları)** (Çizgi Yayınevi, 2014) **Kurmacanın O Kadim Unsurları** (Çizgi Yayınevi, 2015) **Başlangıcı Olmayan Bir Şeyin Sonu** (Hece Yayınları, 2015)

Ahmet Sarı

Musa'nın Derinlerine Düşen Yutkunuş

(Korku ve Dehşet Üçlemesi: 3)

Çizgi Kitabevi Yayınları: 634
Edebiyat

Genel Yayın Yönetmeni
Mahmut Arlı

©Çizgi Kitabevi
Ocak 2016

ISBN: 978-605-9706-17-9
Yayıncı Sertifika No:17536

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
SARI,Ahmet
Musa'nın Derinlerine Düşen Yutkunuş

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66
Baskı: Sebat Ofset
Fevzi Çakmak Mh. Hacıbayram Cd. No:57
Karatay/Konya - KTB. S. No: 16198

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah. Mimar Muzaffer Caddesi
Helvacıoğlu Apt. No:41/1 – Meram / Konya
Tel: 0332 353 62 65 – 353 62 66
Faks: 0332 353 10 22
www.cizgikitabevi.com

Musa'nın Usluğunun Kesildiğidir

Yanmayan Sigara Endişesi / 8

Yediyi Dokuz Geçe / 15

Top Oynayan Çocuklar / 17

Kuyu / 19

Elimde Ay Kırığı / 20

Yılmaz Sarı'nın Tükenmez Kalem Biter Endişesi / 21

Pusu / 24

Soğuk Ceset / 26

Dayak / 27

Gölün Gözü / 28

Kordon Tutulması / 31

Ölü ve Donuk Bir Bakışın Ardında Yatanlar / 32

O Irmağın Sessiz Akışıdır Senin Korkun / 34

Tanrım Nefes Alamıyorum / 36

İçimdeki Kelebek / 37

Elma Ağacına Yaklaşırken / 39

Ölmesini İstedim / 44

Salime / 45

Bulut Geçti / 51

Bir El Var / 59

“Hayır, Julie seni bir mezar kadar seviyorum. “

Georg Büchner

“Asılmış bir adamın iki eli yağmura.”

Sezai Karakoç

,

“Her insan bir uçurumdur, başı döner insanın içine bakınca.”

Georg Büchner

“Ah, beni vursalar bir kuş yerine!”

Sezai Karakoç

Yanmayan Sigara Endişesi

Sigarayı içine çekerken yanakları -göçük gibi- içeri doğru göçerdi. Bir vakum gibi çekerdi sigarayı, sigarayı bir vantuz gibi çekerdi. İlk sigarasını on iki yaşında gömleğinin sol cebine atmıştı. Büyümek istemenin bir dışavurumuydu bu. Ergen olma isteğinin bir dışavurumu. Sigarayı ağzında tellendirdiğinde kendini devasa bir ergen olarak görüyordu. Bağrı açıktı. Yavaş yavaş bıyıkları terliyordu. Sigarayı gömleğinin sol cebinde bulundurmanın insanın yürüyüşüne de yansımaları oluyordu. Daha bir olgun olduğunu farz ediyordu böylelikle. Daha bir deliyürek. Daha fışkın gibi bir delikanlı, daha bir deli dolu. Zamanla sigaraya bağımlı oldu. Sigarasız yaşayamaz hale geldi. Her gün içtiği sigara onun yaşamının anlamını oluşturuyordu. Gömleğinin cebinde sigarası varsa hayat başka bir güzellikte akıyordu. Sigarası cebinde olduğunda gülüyordu, neşeleniyordu, kahkaha atıyordu. İçinde sonsuz büyüklükte bir vadi, yemyeşil açıyordu. Sigarası azaldığında bir tedirginlik yaşıyordu. Bir huzursuzluk gelip omuzlarına, ruhuna oturuyordu. Sigara bitmeye yakın onu hafakanlar basıyordu. Eli ayağı titriyor, azalmış sigara sanki de onu nefessiz kılıyordu. Bu durumları yaşamamak için her zaman evinde sigara bulundururdu. Kısallığı ve kuruluğuyla ün yapmış Birinci sigarası. Filtresi olmadığı için tütün hep gömleğinin cebine dökülür, babası gömleğinin cebindeki tütün tanelerinden onun sigara içtiğini anlar, ona fırça çekerdi. Her ne kadar yaşadığı dönemlerde "İç Birinci, ol devrimci" diye bir slogan da çıkmış olsa, o sigaranın kendi tadına büyülenmiş, Birinci içmek için ağızlık almış ama hiçbir zaman devrimci olmamıştı. Birinci sigarasını, Bafra si-

garası gibi neresinden içeceğiniz tartışma konusu olurdu. Filtreleri olmadığı için önden ya da arkadan içmenin bir farkı yoktu. Sonra Bitlis ve Yenice sigaraları, Yeni Harman ve Maltepeler gün yüzüne çıktı. Sigara sektörü geliyordu ama bir şeyi söylemekte bir beis görmüyorum o da: Samsun 156 kamyon egzozu gibiydi maazallah. İnsan Samsun 156'yı yaktığında kendini dumanlarıyla ele verirdi. Sigara içmeyenler oturdukları yerden kaçarlardı Samsun 156 içildiğinde. Dumanı o kadar kesifti, bir o kadar da fazla çıkardı.

Bu sigaraların hepsini keyifle içti. Filtresiz sigaralar zaten kuruydu ama kaloriferlerin üzerine konulunca apayrı bir kıvam bulurlardı. Sigara tütününü kuruduğundan çakmakla ya da kibritle yakıldığında çıtırdayan kupkuru bir yanışı, kendi kendine de bir akışı olurdu. Daha sonra Marlboro ve Ernte sigaralarında gözlemlediği, sigarayı bir yere bıraktığında kendi kendine sonuna kadar yanıp sönme halini Türk sigaralarında görememişti. Türk sigaraları, bir dudak ona dokunmasa, ondan soluklanmasa kendiliğinden filtresine kadar yanmazdı.

Dedim ya zamanla sigarasız yaşayamaz oldu. Ortaokulda sol gömleğinin cebinden çorabına doğru kaydı sigaralar. Daha erkekler uzuneşek veya futbol oynarken; kızlar ip atlarken, yakar top oynarken o okulun gizli bir köşesinde, bazen lavabolarda insanların "mazotlu sigara" dedikleri dönemin ucuz sigaralarını tellendirirdi. Liseye başladığında sigarayı daha bir içine çekmeyi öğrenmiş, yeni başlayan arkadaşları sigara içtiklerinde amatörce öksürürken, o uzun bir içe çekmeyle sigaranın dumanlarını akciğerlerinde saklamayı öğrenmiş; kalan ve geriye gelen hafif dumanı da ağzından değil burnundan çıkarmayı bir maharet bilmişti. Lisede hocalar ayda bir habersiz baskınlar yaptıklarından si-

garaları en azından okulda öyle olur olmaz yerlerde değil de duldalarda, korunaklarda saklamayı öğrenmişti, ama sigara içerken sigara dumanından ve içmeden alınan hazzı gün geçtikçe artırmasını bilmişti. Üniversiteyi kazandığında, yıllarca sigara içtiğinden dolayı da öksürmeye başlamıştı. Öksürük ciğerlerinin derinlerinden kopup gelmekteydi. Kesintisiz, ona adeta soluk aldırılmazcasına, onu boğmaya çalışırcasına bir öksürük hali içindeydi.

Üniversite yıllarında alabildiğince sigaralı günler, sigarada yok olma zamanları başlamıştı. Yurtta kaldığı dönemlerde arkadaşlarıyla odaları duman altı olana kadar sigara içerler, sonra camı açar odayı havalandırır ve sonra yine odayı duman altı edene kadar koyu sohbetlerle, maç kavgalarıyla, karılı kızılı konuşmalarla günlerini gün ederlerdi. İşte tam da bu günlerde yani öksürüğünün seri bir hal alması, kesintisiz ciğerlerden gelen öksürüğün kendine nefes aldirmaması ile birlikte anladı ki artık sigaradan dönüş yoktu ve bu haz ya da illet onu mezara kadar götürecekti. Huzurunun da, huzursuzluğunun da kaynağı sigaraydı. Dünya dalgınlıklarından çok nadir sigarası azaldığında ve kendini tehdit altında hissettiğinde gece yarısı olsa bile, dükkânların kapalı olduğunu bildiğinden, yirmi dört saat açık otogara gidip, orada açık dükkânlardan sigarasını temin ederdi. Sigarasını gömleğinin yakasına koyduğunda ve ondan bir tane de yaktığında, kendini dünyanın en mutlu adamı hissederdi.

Evlendiğinde de sigaraya devam etti. Eşi de sigara içiyordu. Eşinin iradesi kendisinininki gibi zayıf değildi. Ne zaman sigaraya başladığı, ne zaman sigarayı bıraktığı bilinmezdi. Bir bakardınız kahverengi deri çantasından bir Camel çıkarmış, ağır ağır sigarasını yakıyor ve gözleri dalgın uzun bir hülyayı boşlukta izliyordu.

Bir bakardınız kocası “Hele getir senin şu Camel’inden bir tane tellendirelim” dediğinde sigarayı çoktan bıraktığını dillendiriyor ve cidden uzun zaman da sigarayı ağzına almıyordu. Karısı gibi sigara içmeyi hiç istemezdi. Beğenmezdi onun sigara içişini ve sigarayı mundar ettiğini düşünürdü. Sigara içmenin de bir adabı vardı. İlkın sigarayı geniş bir çekişle ağzına, damağına çekeceksin; dil, damak o tada varacak; tükürük bezi nikotini özümseyecek, sonra gırtlaktan boğaza, küçük dile ve de yutaktaki tüm liflerden ciğerlere dumanı göndereceksin. Susuz bir adamın, uzun susuzluk halinden sonra kana kana su içişi neyse, duman akciğere öyle bir susuzluk haliyle inecek ve orada bütün akciğer lifleri tarafından özümzenecek. Sadece ağız tiryakisi olan ve dumanı akciğerlere göndermeyen içicilerin gerçek bir içici olamayacakları, bunların amatör oldukları ve sigarayı mundar ettikleri görüşündeydi.

İyiden iyiye kötüleşen akciğerlerinin durumunu, daha doktora gitmeden aralıksız öksürükler gösteriyordu. Öksürük o kadar uzun sürüyordu ki gözlerinden yaş akıyor, yüzü soluksuz kalmaktan kıpkırmızı oluyor, beti benzi soluyordu. Eşi, o daha dışardayken onun uzaktan eve doğru gelişini kesintisiz öksürmelerinden anlıyordu. Doktora gittiler. Geniş bir chek up’tan, ultrasonlardan, radyografilerden sonra doktor onun KOAH hastalığına yakalandığını, durumunun iyi olmadığını, sigarayı acilen bırakması gerektiğini, yoksa fazla yaşama olanağı bulamayacağını dillendirdi. Sigaradan ayrılmak kolay olmadı. Ciğerleri iflas etmişti ve hastanede uzun süre ağzında maskelerle dolaştı, iğneli oksijen tüplerini ciğerlerine çekmek durumunda kaldı. Yıllarca içilen sigaranın nikotinini ve zararını kısa bir ay kadar hastanede iğnelerle, iğneli oksijen tüpleriyle elbette iyileştirmek kolay değildi. Sigara artık hayatından büsbütün atılmalıydı. Öyle de yaptı. Söz konusu

yaşamsa, hayatta kalmaksa, sigara hayatından atılabildi.

Hastaneden çıktığında ve sigarasız bir yaşama yeni başladığında hayatta bir anlam bulamadı. Moralinin daima kötü olduğu, dünyaya hep olumsuz bir perspektifin hâkim olduğu, hayatta kalmak için varlıkta geniş bir boşluğun olduğu, anlamın yittiği, yaşarken bedeninde ve varlığının bir yanında sigaradan kaynaklı hep devasa bir oyuğun ve boşluğun olduğu düşüncesine kapıldı. Bu zamanlarda uykusuzluk hastalığı da çekmeye başladı ve dünya kötüydü, insan da özde kötüydü, duygular kötü, hayat kötü daha da önemlisi TANKI kötüydü. Kaç cadde, başı önüne eğik gezdi durdu, ağzında olmayan bir sigara düşüncesi, kaç soluklanış daha burnunun direğine vuran sigaranın kekremesi, gözlere değdiğinde onları sızlatan ve büzdüren ince duman. Ve bir türlü unutamadığı, içinde bir canavar varmış gibi ve içinden, ciğerlerinden gelen feryat, beni emzir, bana duman gönder feryatları. Bunların susuzluğuyla unutmaya çalıştı sigarayı. Unutamadı.

Dükkanından bir Marlboro paketi aldı. Sigaranın jelatinini açtı, içinde “pull it” komutu olan jelatinini çekti çıkardı. Çok tanıdık bir alkol kokusu sigaradan burnuna sokuldu. Tanıdık bir dosta bir merhaba dedi. Yakmadı sigarasını, sigara tanesini yakmadan ağzına götürdü. Sigarayı yakmadan uzun gezilere çıktı. Sigarayı yakmadan dostlarla konuşmalar yaptı. Sigarayı yakmadan tatil yaptı. Sigarayı yakmadan kitaplar okudu. Çocuk için anne memesi nasıl onun karnını ve ruhunu doyuran bir gıdaysa, onun için yanmayan sigara da adeta bir memeydi. Hiç yakmadı sigarasını ve hiç de ağzından çıkarmadı. Dudaklarında kalmış olmasından dolayı ıslandığında filtresi, kirlendiğinde, çürüdüğünde yenisini yakar gibi davranır, Nippon çakmağını çı-

karır, bir ritüel gerçekleştirircesine Nippon çakmağı çakar ama sigarasını yakmadan yakar gibi davranır ve sigaranın bitme süresi içinde de daha hiç yakmadığı sigarasını söndürürdü. Eskiden sigarasını yaktığı zaman sigaranın nasıl bir içme süresi varsa, şimdi de yakmadığı sigarasının bir içme süresini oluşturmuştu. Hemen hemen aynı zamana denk gelirdi bu süre ve bu süre artık nerdeyse ezberlenmişti. İçten gelirdi.

Bu şekilde hiç yakmadığı sigarayı içme oyunu bir yirmi yıl sürdü. Yirmi yıl içinde çok sigarayı yakmadı ve yakmadığı çokça sigarayı küllüklerde söndürdü. Kendini bu oyuna o kadar kaptırmıştı ki zamanla eşi de oyuna katılmıştı. Artık bunun bir oyun değil de bir varoluş biçimi olduğu da görmezden gelinemezdi. İnsan yirmi sene bir sigarayı bu kadar özleyebilir miydi? Tam yirmi sene ağzında yakmadığı sigarayı içiyormuş gibi yapma oyununu oynayabilir miydi? Tam yirmi yıl bu nasıl bir arzu olmalıydı ki bir türlü bedenden, ruhtan, varoluştan atılamıyordu. Unutulamıyordu. Zihinden uzaklaştırılamıyordu. Zihne yapışıp kalmıştı. Bir illetti ve def edilemiyordu.

Odada ağzında yanmayan sigarayla gezindiğinde ve yakmadığı sigarayı söndürdüğünde, eşi bundan önceki sigarayı nereye bıraktığını, dalgın olduğundan sigarayı bir yerlerde Allah muhafaza yanık unutmasından evi yakabileceği korkusuna kapılıyordu. Yanmayan sigaranın endişesi bu karı kocayı sardı. Yanmayan sigarayı evin bir yerlerine bırakmaması gerektiğini tembihlerdi kadın. Kocasının sigarayı unutması oyununa kendini o kadar kaptırmıştı ki kadın, evde dalgın kocanın yanmayan sigaralarını arardı. Bazen kibrit bulamasa kocasının yanmayan sigarasını ister, kendi olmayan sigarasını onla yakardı ve kocasına tekrar geri verirdi yanmayan sigarasını. Bazen de beraber ararlardı.

dı yanmayan sigarayı evde. Nitekim sigaranın bir arabaya, ev, bir orman yakıtını herkes bilirdi.

Gece dostlarına bir yere davet edildiklerinde, elbiselerini giydiklerinde, karıkoca dışarı çıktıklarında, arabaya binip epey yol aldıklarında örneğin, uzun yol yaptıklarında evde sigarayı yanık bırakıp bırakmama endişesi ve şüphesi sarardı bedenlerini. Derin, dipsiz bir şüpheyeye kapılırlardı. Arabanın içinde kadın adamı azarlardı. Kadın adamdan şikâyet ederdi. Artık kendisinden bıktığını, umursamaz tavırlarından, dalgınlığından yorulduğunu; evden çıkmaya yakın kaç defa sigara içmemesi gerektiğini ona tembihlediğini bağırarak dillendirirdi. Sonra uzun yoldan dönülür, gerisin geri yanmayan sigarayı söndürmek için eve doğru yol alınırdı.

Yediyi Dokuz Geçe

Uzun bir süre işyerinde kendime ait bir odam olmadı. Çalıştığım kurumda yükselince, artık kademe olarak insanların gözüne batınca; yadsınmayınca artık onlar tarafından; onlar tarafından küçük görülmeince; mertebem yükselince yani bana tek başına kalabileceğim bir yer verildi. Bir oda anlayacağınız, kendi yalnızlığımı yaşayabileceğim bir oda. Odada tek başına kalabilme durumum bir avantaj olarak gözükse de, çalıştığım kurumun switch odasının yani bütün internet bağlantılarının toplandığı aygıtların olduğu odanın yanındaydı benim odam. Bu beni tedirgin ediyordu. Zararlı ışınların yan odadan bedenime zarar verebileceği endişesi sarıyordu bedenimi. İlerde, beş altı sene sonra saçlarımın döküleceği, zararlı ışınları emen bedenimde urun, tümörün olabileceği korkusu da cabası. Işın camlardan mı odama sızacaktı? Kapı aralıklarından mı? Gözle görünmeyen ışın olduğu için duvarı delerek geçip o odada beni mi bulacaktı? Bunları düşündüm.

İlk günlerde tedirgin olsam da, bilgisayar ve switch dairelerinde çalışmış, iş yerleri bir şekilde böylesi yerlere kurulmuş mekanlarda çalışan insanlara danışsam da, Bilgisayar Araştırma ve Uzmanlık Merkezi'nde bilirkişilere durumu sorsam da bir switch dairesindeki internet alıcılarının yaydığı radyoaktif ışınları bir türlü aygıtlarla ölçtürme imkanım olmadı. Dostlardan bu işlere ilgisi olan ve bilgisayar uzmanı, araştırma bölümlerinde çalışanlardan bazı özel cep telefonların radyokatif ışın ölçebileceğine dair bilgiler alsam da hiçbir zaman dostlarımı odama getirip o hünerli cep telefonlarıyla odanın ne kadar radoaktif ışın yaydığını ölçtüremedim. "Bir telefonun yaydığı radyoaktif ışın kadar ışın yayar" diyenlerin yanında "Bir LCD televiz-

yonun zararlı ışınları kadar ışın yayar” diyenler de oldu. Neyse, sonunda ikna oldum ve switch dairesinin yanında, binlerce kablonun olduğu ve binlerce ışığın yanıp söndüğü bir bilim kurgu yaratığını hatırlatan o dolabın yanıbaşında olduğu fikrine alışmaya karar verdim. Zamanla galiba da alıştım.

Uzun bir süre geçtikten sonra sebebsiz baş ağrıları çekmeye başladım. Sabah kalkarken iyi dinlenememe durumları, sağ kulağımda bir vızıltı. Bedenimde ayaklarımdan başlayan ve tüm bedenime yayılan bir fersizlik hali. Uyuduğumda sabah erkenleri uyanma durumu dikkatimi çekiyordu. Çok yorgun olsam da, sabahın gecedен kalma derisini değiştirdiği o taze dokusunu, atmosferini hissederek uyanıp saatin yediyi dokuz geçtiğine şahit oluyordum. Diğer günlerde de olaylar aynen anlattığım gibi seyrediyordu. Yorgun bir beden ve zihinle yatıyor, ama sabah ne yapsam saat yediyi dokuz geçe kalkıyordum. Gündüzün, gecenin o karaltısını dağıttığını, içinden nefes alarak doğduğunu hissettiğimde saat yediyi dokuz geçeyi görmemek için yataкта uzun uzadıya kalsam da, oyalansam ve yataktaki uyanık yatışımı uzatsam da bir şekilde saatle yüzleşme gereği hissediyor ve saatin korkutucu bir şekilde yine yediyi dokuz geçtiğini farkediyordum. Günlerce yediyi dokuz geçe uyanışlarım devam etti. Bu takıntımın, bedenimin beni bu vakitlerde kaldırmasının, bu vakitte uyandırmasının bir anlamını araştırdım durdum. Bir şey bulamadım. Saat çalışıyordu. Akşam çalıştığım kurumdan geldiğimde aynı saate bakıyordum. Saat durmamıştı. Dosdoğruydu, ama sabahleyin hergün bilincime binlerce oyun oynasam da hiç şaşmadan yediyi dokuz geçeyi gördüğümde titriyor, ürperiyor ve korkuyordum. Bilincin mesajını anlamıyordum. Metafiziki bir şey varmış ve ben sanki o kodu çözemiyoymuşum diyordum. Ama bunun bile bana bir faydası olmuyordu. Saat yediyi dokuz geçe kalkmaya devam ediyordum.

Top Oynayan Çocuklar

Birinci katta oturmanın elbette dezavantajları vardır. Evinizin pencerelerinde demir korumalık yoksa, hırsızın bir adım atışı mesafesindeyse yuvanız, sizi hırsızdan ayıran sınır ve koruma zırhınız sadece incecik bir camsa, geceleri deliksiz bir uyku çekemezsiniz. Hırsız korkusu bir yana birinci katta oturduğunuzdan yıkadığınız çamaşırlar toz toprak içinde kalmakta; esen rüzgar, uçan tozlar, top oynayan çocukların sert şutları bir şekilde sizin elbiselerinizi ve pencerelerinizi bulmaktadır. Eğer merhametliyseniz ve top oynayan çocuklara fırça çekemiyorsanız, topun yere her vuruşunda belli bir yaştan sonra artık çekilemeyen, kulakları sağır eden o gürültüyle birlikte balkona top düştüğünden bir de korkulu yüzlü çocukların bir kuş tedirginliğiyle sizden toplarını geri istemelerine bol bol şahid olursunuz.

Ben de birinci katta oturuyorum ve benim de apartmanımın salonunda evcilik oynayan küçük kız çocukları var. Ev nesnelerini o kadar garip bir şekilde apartman çıkışına dizmişler ki nasıl adım atacağınızı bilemememiz onları kikirdetmekte. Hin bir gülüşle sizleri kendi oyunlarına çektiklerini düşünmekte. Benim de evimin önünde oynayan çocuklar var. Topun sadece yere değil, apartman duvarına her vuruşunda, büyük salon camıma her çarpışında yüreğim ağzıma gelmekte; kitap okuduğum koltuğumdan bir çırpıda kalkıp, perdeyi çekip, camı açıp çocuklara camı kırdıklarında parasını babalarından söke söke alacağımı sert bir tonla dillendirmekteydim. Çocuklar fırçamdan sonra çil yavruları gibi dağılsalar da yarım saat ya da bir saat sonra yine park yeri olan evimin önünde çoğalmakta ve ilkin sessiz sonra artık kendilerinden geçerce-sine yeniden futbol oynamaktalar.

Topun yere vuruşunun, topun çocuk ayağında sürülüşünün, topun sekişinin ve şutun sesini o kadar ezberlemiş olmalıyım ki geceyarısı saat dörde doğru çocukların top oyunları ile uyanıverdim. Saat dört sularında hangi çocuk annesinden izin alarak, bu kör saatlerde kalkarak oyun oynama zevkini tadarak sorusu kafamda dönüp durdu. Kapkaranlık odamda gecenin silüetleri yatak odamın duvarlarına çarpıdursun, yatağымda gözlerim açık dışarda en az dört çocuğun kesintisiz top oynadıkları kanaatine vardım. Top sürülüyor, topa sert vuruluyor, top sektiriliyor bunların seslerini yattığım yatağымda birebir işitiyordum. Sonra ürpererek kalktım yatağымdan, gözlüğümü taktım ve perdeyi araladığымda bir silüetin kaybolduğunu gördüm. Dört çocuk olmasa da sanki bir çocuğu gözümle yakalamışım izlenimine sahibtim. Sonra evimin önündeki park eden arabalara baktım. Bir kedi soğuk havada ana rahmini özlemiş olmalı kendi içine doğru dönmüş, büzülmüş sabahın gelmesini dört gözle bekliyordu. Serin rüzgar seher vaktinde ağaçların kuru dallarını titretiyordu. Çatılardan kar külçeleri düşüyordu. Çatılardan düşen kar külçelerinin topa vuran çocukların seslerine ne kadar da benzediğini fark ettim. Karlar eridiğinden parça parça bazan kütle halinde çatılardan yere düşüyordu. Bu beni yanıltmış olmalıydı. Beş dakika kapkaranlık olan, hiçbir canlının uyanık olmadığı, bütün evlerde ve hanelerde lambaların söndüğü pencerelere baktım. Kuşlar ve köpekler bile kan uykudaydılar. Serin rüzgar ağaçların, yerin, arabaların, çatıların üzerinden esiyordu. Sonra rahatladım ve yatağıma geri döndüm. Yatağıma yatar yatmaz top oynayan çocukların topa vuruş seslerini hatırlatan o sesler yine başladı. Aradaki tek fark gündüz topa vuruş seslerinden sonra pencereme topun çarpmamasıydı. Bu vakitlerde pencereme top çarpmasın diye Allaha dua ettim. Dışarda topa vuruş sesleri şiddetlendi. Pencereme vurdu vuracak bir top sesini bekledim durdum.

Kuyu

Açıkta kalmış her kuyunun, doldurulmamış her derin deliğin kaderinde masum bir çocuk vardır. Çocuğun oyun merakı, doğayı merakla teması eninde sonunda suyla dolu bir kuyunun yanında bitiverir. Kuyu, uzun süre kendine bir çocuğun yaklaşmasını bekler. Çocuk kendine yaklaştı mı, ilkin etrafında oynayacağını, merakına yenileceğini, kuyuyu kendi içinde bir merakla sorgulayacağını, sonunda ya ayağının kaymasıyla, ya da isteyerek kuyuya kendi bedenini gömeceğini bilir. Fabrikaların yanında yağmur sularıyla kaplı derin kuyular, yeni kurulan apartmanların foseptik çukurları, belediyenin açtığı ama bir vakit savsaklanmış derin kuyuları, kapağı açılmış lögär kuyuları, ormanın derinlerinde bir vakit yanına sokulacak aç çocukların pastadan yapılmış evinde bekleyen cadı gibi çocukların bir şekilde kendine eklemlenmesini bekler. Çocuk üstü açık yağmur sularıyla kaplı kuyuya bedenini gömünce, kuyu varlığını tamamlar. Çocuğa doyar ve bir şekilde artık belediye ekiplerince doldurulur. Çocuk kuyuya düşer, çocuk kuyuyla bir olur, kuyu bir mezar olur ve kapanır. Ta ki başka yerlerde başka işlerde başka unutulmuş derinlikli kuyular açılana, yağmur kuyuyu suyla kaplayana ve bir çocuğun merakından kuyunun etrafında dolanmasına değin.

Elimde Ay Kırığı

Bir melek kulağıma “kalk” diye fısıldamış olmalı, tam sabah namazı vakti gözlerim açıldı. Belki sizler için önemli olmayabilir bu, ama dışarda kesintisiz kar yağıyordu. Pencereye koştum; melekler semadan kar tanelerini indiriyorlardı. Bir kar tanesine bir melek, öyle ki kanatları birbirine değmiyordu.

İlkin karnım guruldadı, sonra gökyüzü. Sonra gökyüzünde kurumuş yapraklar üzerinde sanki birileri yürüyordu. Göğün karın gurultusuydu bu ve bu gurultu hiç dinmiyordu. Tanrım gök yine kimlere acıkiyordu? Kimin adı gökyüzündeki ışık halesinin üzerine yazılıyordu? Gök kimi yanına çağırıyordu, gök kimi yanına çağırıyordu?

Sonra kuşlar gördümdü, gökyüzünde asılı kalıyorlardı. İsa, çarmıha nasıl çakılıysa, onlar da göğre öyle çakılılardı. Kanatlarından kan sızıyordu kuşların, kuşların kanatları ağılıyorlardı. Bir sızı kaplıyordu bedenlerini, kanatlarıyla ansızın sızı oluyorlardı.

Sonra kar yağışı arttı. Gökyüzü alelade nefes alıyordu. Karlı hava yüzümü, boynumu, parmaklarımı yalıyordu. Sonra kar yağışı arttı ve göğün ak saçları dökölüyordu.

Yılmaz Sarı'nın Tükenmez Kalem Biter Endişesi

Belki de küçükken okuyamadığından; babası fakir, zaman da kötü olduğundan; insanların okumaya değil de hayatta kalmaya daha fazla ihtiyaçları olduğundan, bu dönemlerde okuma yazma hayati bir önem taşımadığından; paranın daha önemsiz, potlacın gündelik hayatta ön planda olmasından; tarlalarda çalışmanın, ekinleri kaldırmanın, patos yapmanın, dirgen çekmenin, patates tarlalarında patates sökmenin iş gücü gerektirdiği dönemlerde okuma lüks gözüktüğünden babası onu okutmamış, sadece bir gün okula göndermişti. Okul dediğimiz kurum da bu sefil dönemden nasibini aldığından, sadece bir gün kurumuş bir tezek okula götürebildiğinden, çocukluğunda sadece bir gün okula gidebilmişti. Ülke bu sefil zamanlarda global ekonomik krizden payını aldığı için okumak isteyen öğrenciler evlerinde ne varsa, arpa mı, tahıl mı, yumurta mı, tezek mi bunlardan okula götürmek zorundaydılar.

Bir günlük eğitimi gören ve okulun nasıl bir şey olduğu ortamı bu kısacık vakitte anlayabileceği kadarıyla anlayan Yılmaz Sarı'nın binlerce güçlüklerle Almanya'ya gittiğinde kazandığı parayla güzel elbiseler, güzel ayakkabılar, güzel kravatlar, güzel arabalar alması gayet doğaldır. Dikkati çeken bir şeyse şu; Almanya'da çekildiği tüm fotoğraflarda, ister bir ormanda benekli bir ren geyiğinin kalçasına sol elini atmış şekilde poz verirken; isterse bir ormanlık alanda, serin çimlerde uzanmış, deri kravatı dönemin modası gereği ince bağlanmış, kaliteli gömleği, deri kemeriyle yeni ütülenmiş pantolonuyla sağ yanına yatmış poz verirken; isterse

de Freibad'a, yüzmeye gitmiş, mayolu haliyle ince bedeni, zarif kilosuyla bir İtalyan erkeği karalığında poz verirken çekildiği tüm fotoğraflarda elinde duran o anlamsız kalemi neye yormalı? Fotoğrafta kahverengi benekli gömlekler giymiş ve yakasını açmış babamın yanındaki güzel kadınlara doğru piza kulesi gibi eğilmiş halini annemin kıskanmasından dolayı bir makasla kadınların kesilmiş fotoğraflarında bir elinde kalem bir şeyler yazıyor durumu şimdi aradan onlarca yıl geçmesine rağmen ne kadar da dikkatimi çekiyor. Kalem neyi ifade ediyor bu fotoğraflarda? Çocukları daha sonra okula gitmeye başladıklarında, onların tüm erzaklarını -en kralından- almasına rağmen -ki bunlar ayrıntı ve önemsiz, zaten olması gereken alışverişlerdir- masanın üzerini Faber Castell'den, Adel'den, Pelikan'dan, Dunhill'den, Visconti'den, Delta'dan, Ferre'den dolmakalem; yine Adel'den ve Pelikan'dan, Pensan'dan, Skynn'den, Lamy'den tükenmez kalem; Graf'tan, Delta'dan, Yafa'dan, Marlen Basielea'dan, Borol'den düzinelerce kurşun kalem çeşitleriyle donatırdı. Kalemleri dolmakalemler, tükenmez ve kurşunkalemler olmak üzere kutulara tasnif etmiş ve hepsini çocukları çalışırken getirip masanın üzerine yayar. Bizler ev ödevimizi Almanca yaparken, o bizler ev ödevini yapma sürecinde bizlere kalemlerini, daha doğrusu kalemlerimizi tekrar tekrar gösterirdi. "Bak şununla da yaz, şu da iyi yazıyor." "Şu dolmakalemin ucu diğerlerinden daha kalın yazıyor ve mürekkep de akıtmıyor" diyordu. Masanın üzerine büsbütün dağıttığı kalemleri göz alıyordu. Hepsini ayrı ayrı seviyor ve hepsiyle ayrı ayrı ilgileniyordu. Kimisinin mürekkebinin bitip bitmediğini kontrol ediyor; kimisinin ucunda tortulaşmış ve kurumuş mavi mürekkebi siliyor; kimisinin kapaklarının bollaşıp bollaşmadığını kontrol ediyor; kurşun kalemlerin uçlarını yılmadan, bıkmadan kalemi saat yönüne

ağır ağır çevirerek açıyor, apayrı hülyalara dalıyordu. Kalemleri ilé mutluydu babam ve onun bu artık nerdeyse koleksiyona varmış kalemlerini bizlerin de kardeşler olarak onaylamamızı, bunlardan büyülenmemizi bekliyordu. Öyle de oluyordu. Babam, üç kardeş büyük masa etrafında ödevlerimizi yaparken bir dördüncü kardeş olarak aramıza sokuluyor ve geçmişte belki de yapamadığı, yazamadığı, hevesini almadığı bütün öğrencilik sürecini şimdi bizlerle birlikte yaşıyordu. Babamın yanında ise kimsenin görmediği ve sadece benim görebildiğim, elinde bir tezekle birlikte bizlerin çalışma masasına sokulup bizlerle okumaya çalışan bir çocuk duruyordu. Kara gözleri, kara kaşları nasıl da ışıldıyordu.

Pusu

Köyün girişindeki dört yolda, sırf kafamdaki olayı gerçekleştirmek için, yeni aldığım ikinci el Deutz kamyonumla birlikte köyden gelecek müjdeli haberi bekliyordum. Kamyonumun içi gres yağı koktuğundan yazın bu güzel havasını içime çekebilmek düşüncesiyle kamyonumun camını açtım. İçeriye iğde kokuları doldu. Çalılıkların arasına sakladığım kamyonu böğürtlenler, yaban mersinleri ve iğde kokuları sarmıştı. Birazcık uzakta kendi ağırlığında çay akıyordu. Çayın sesi kıvrımlara doluyor, taşlara vuruyor olmalıydı ki sesi kulaklarıma kadar geliyordu. Kanlılarım yakın zamanda tarlaya su koşma yüzünden kardeşimi hunharca öldürmüşlerdi ve onların köyde rahat rahat gezmelerini içime sindiremiyordum. Renault arabasıyla katillerin köyden ilçeye rutin gelişlerini pusuda yattığım yerde bekliyordum. Yaklaşık bir aydan beri Deutz kamyonumla ağaçların, çalılıkların arasında saklanıyor, köyden gelecek telefonla hasımlarımın ikisinin de arabaya bindiği haberini umut ediyordum.

Kinimden, hırsımdan günden güne deliye dönüyordum. Kardeşimin kanalın içinde kürekle yarılmış başından akan kan tarlalara doğru yol alıyordu. Onu ayaklarından çekip çıkarmıştım. Başına, beline, ayaklarına ölümcül kürek darbeleri indirilmişti. Tarlaya koşulacak su yüzünden hunharca öldürülmüştü ve o öldüğü günden beri gözüme uyku girmiyordu. Annem babam düşmanlarımla beni de öldürebilecekleri ihtimali üzerine köyden uzaklaşmamı ve bir daha da bu lanetli yerde kalmamamı tembih etmişlerdi. Bense kardeşimin arkın içindeki o perişan halini bir türlü unutamıyor-

dum. Öfkem büyüktü. Gözümü kapadığımda hafızama, bedeninden ve başından akan kanların ark suyuna nasıl da karıştığı geliyordu. Saçları akan sulara yosunlar gibi dalgalanıyordu. Gözleri açıktı. Bana bakıyorlardı. "İntikamımı al kardeşim, beni sahipsiz bırakma" diyordu gözleri. Başına darbe aldığı için kulaklarından ve gözlerinden bile kan akıyordu.

İğde kokusu, böğürtlen ve yaban mersini çalıları kamyonumu çepeçevre sarmıştı ve telefonum nihayetinde çaldı. Açtım onu ve beklediğim müjdeli haberi aldım. İkisi de arabaya binmiş ve bana doğru geliyorlardı. İvedi olarak ıslak, nemli topraklardan geçip, iğde kokularının iyice ağırlaştığı yerde kamyonumun kapısını açtım. Kamyona bindim ve kapısını hızlıca çektim. Radyoda Azer Bülbül çalıyordu. Kanlılarımın Renault arabasını karşılamak için sabırsızca, onlara doğru süratli bir şekilde yol alıyordum. Pencereden esen ılık yaz rüzgârı saçlarımı

Soğuk Ceset

Kardeşimin soğuk cesedine sarıldım. O soğuk bedeninin etkisini aylarca sıcak sularda yıkanmama rağmen bedenimden bir türlü atamadım.

Dayak

Her çocuk korktuğunda annesinin duldasına saklanır. Kendisine dayak atan annesi bile olsa yine annesinin dayağından annesine sığınır.

Gölün Gözü

Gölün gözünü gördün. Uzaklardaydı. Seni çağırıyordu. Gitmiyordun. Gölün gözünü gördün. Uzaklardaydı. Seni çağırıyordu. Gitmiyordun. İçinde ölüme terk ettin onu. Gölün gözünü görmüştün ya, artık gitmiyordun.

Sesinin uğultusu ile çıkıp gelmiştin. Gür saçlı, iki zülüflü bir adamdın. Çöl halkı “Yavaş ol” derdi sana “ey Diman!”, “Baras ve cüzam hastalığından kork, sonra çıldırmaktan.” “Bu putlar sana hastalıklar salgılar!” derdi. Korkmuyordun.

Yasak ateşi karnına doldurmuştun. Ondan tika balsa yiyordun. İlerisini hiç düşünmüyordun. İki memen arasına bir azap inecekti ki, kuduracaktın.

Gözlerindeki zor, gövdedeki o harla nereye? Yağmur mu yağacak, deli misin? Çölde kum fırtınası... Akrepler, yılanlar, çıyanlar... Bir kelimenin dahi kurtuluşun olacak o gün, o günü düşün... Köprü geçirmeyen sanat, gövdeni ne ki ateşe haram kılacaksa onunla yun. İçinden çıksındı şeytan...

İhtiyarlaştıkça duygusallaşmıştın. Bugün gözlerinden akan gözyaşlarını neye yoracaktın? İçinde bir bebek vardı, onu uyutacaktın ve yukarıda bir yerde karnı guruldayarak gezen bir adamdı şimşek. Sana mı acıkmıştı? Seni mi istiyordu? Bir akbabaya mı benziyordu? Etrafında mı dönüyordu? Karnı guruldayarak gezen bir adamdı şimşek, ürkek adımlarla karanlık odalarda bağdaş kuruyordun. Gölün gözünü görmüştün, uzaklardaydı, seni çağırıyordu, gitmiyordun.

Siyah bir cariyeye ile zamanın aralıklarından geçmiş-tin. Elinin parmakları sayısınca yemin etsen de hü-zün-lüydün. Bir deliye okunduğu vakit iyileştiren dua. Gözlerindeki karanlığı kaldıran ah. Hastalığa şifa olan mukusu yedeğine alarak ilerliyordun. Sırtın yere gele-mezdi artık. Yüreğinde şeytanı küçültüyordun.

Atından kamçın düşse onu iner kendin alırdın. Kimseye bühtanda bulunmazdın. Dünyalık kazanmak için göç etmez, sefer kılmazdın. Ağacın gölgesine otur-duğun zaman, O'nu düşünürdün. Yataklarını ayırdığın kadınları görmemek için bir daha, yalınayak oraya doğru gidiyordun. Zaman elbette çöle ıhtıırdı. Zaman elbette çölde erirdi. Zaman elbette çölden korkardı. Her doğan çocuk fıtrat üzere doğardı ve zina yaptığın za-man inancın senden çıkar üzerinde bir gölgelik olurdu. Küskün biri gibi gelip sonra tekrar gövdene sokulurdu. Elbisen eskimişti. Bu inancının da eskimiş olduğu an-lamına gelebilirdi. Gölün gözünü görmüştün. Çok uzaklardaydı. Seni çağırıyordu. Gitmiyordun...

Allah'ın atış alanında dolanıyordun. Benliğini dün-yadan ayırdın, geceni uyanık geçirdin, gündüzün su-suz kaldın, sanki kalbin inanç yuvasıydı. Kandil gibi aydınlık olması için onu yumak gerekirdi, nükse uğ-ramamalıydı. O halinle inanıyordun ve buğdaya ben-zerdin, rüzgâr seni sağa ve sola sallar dururdu.

Altındaki küheylan yani nefis seni harlı bir beldeye götürürdü. Allah'ın uyumadığını bilirdin. Onun ipi göğün her tarafından aşağıya doğru sarkardı. Kalçanın üstüne yaslanıp oturmazdın, ağlardın, ağlardın, ağlar-dın...

Yağmur nasıl yağıyorsa, şeytan öyle yağıyordu. Yağmur nasıl tene işliyorsa şeytan tene öyle işliyordu. Yağmur kemiğe nasıl sokulursa, şeytan kemiğe öyle

sokulurdu. Tenindeki kuraklık, yüzündeki çoraklıkla seni uykuya götürüyordu. Bütün gece uyumayıp alnını O'na öptürsen de, hiç bozup açmadan oruç tutsan da, kadınlardan uzak durup hiç evlenmesen de ağlayabiliyordun.

Amelin coşkusu, coşkunun da gevşemesi vardı. Zeynep'in ipi takatsiz ve mecalsiz kalan diz kapakların için bir destektir. İp indirildi. Çünkü coşku gevşediğinde şeytan bir güve gibi imanını kemirirdi. Gölün gözünü gördün. Uzaklardaydı. Seni çağırıyordu. İşte gidiyordun.

Kordon Tutulması

Kordonum benim. Ana rahminde bedenimdeki kirli kanı, atıkları dışarı atan, annemden taze kanı bedene pompalayan değerli organım. Nefes alırım. Varoluş sebebim. Kordonum benim. Şimdi ana rahminin bu sulak ikliminde diğer kordonlara nazaran biraz uzun olmalısın ki başıma yaklaşıyorsun, boynumu öpüyorsun, kokluyorsun ve tekrar geri çekiliyorsun. Gözlerim kapalı benim. Ellerim daha küçük. Annemin her hareketinde, eğilmesinde, yürümesinde, oturmasında, kalkmasında kordonum boynuma biraz daha yaklaşıp uzaklaşıyor, biraz daha yaklaşıp uzaklaşıyor. Bazen saatlerce boynuma yapışıyor kordonum, kulağıma bir şeyler fısıldıyor.

Ölü ve Donuk Bir Bakışın Ardında Yatanlar

Kafamı çevirdiğimde bana uzun uzun ölü bir balık gözüyle olabildiğince de donuk baktığını gördüm. Uzaklara dalan bir insanın gözlerinde beliren masumiyetin kırıntısı bile yoktu bakışlarında. Daha ziyade nobran ruhunun, harekete geçmek ve bir kötülük gerçekleştirmek isteyen ruhunun gözlerinden taşan yok edici bakışlarından izler vardı bana uzun uzun bakmalarında. Bu bakışlardan korktum.

Akşam annemin yanına gittiğimde ona durumu anlattım. Kocamın bana kindar gözlerle, beni öldürmek isteyen nefret dolu gözlerle baktığını, sanki o uzun uzun nefret dolu bakışlarından iki kocaman elin çıktığını ve beni boğmak istediğini anneme dillendirdim. Annem bunların benim kuruntum olduğunu söyledi. Evde çok vakit geçirdiğinden canımın sıkıldığını; bunları bu yüzden aşırı can sıkıntısından kafamda kurduğumu dillendirdi. Belki de bakışların, kocamın yorgun olduğunu, gün boyu iki vardiyada çalışıp evin harcamaları için kendini yıpratırcasına çalışmış olmasının yorgunluğundan kaynaklanabileceğini söyledi. Bense onun bana ne zaman nasıl baktığının zamanla bir anlamda dökümünü çıkardığımı söyledim. İnsanoğlu bunu yılların deneyimiyle sezer. Hele yıllarca aynı yastığa baş koyduysanız, bir anlamda karşılıklı bakışlarınızın uzmanı haline gelirsiniz. Bu seferki bakışı, bugüne dek birbirimize aşık olup evlendiğimizden, çocuklarımızın doğumuna dek sevinçlerimizden; işler yolunda gitmediği zamanlarda üzüntümüzden kavgalarımıza, dövüşlerimize kadar görmediğim, daha doğrusu tanımadı-

ğım bir bakıştı. Bunu anneme söyledim. Kocamın bana bakışlarında eski şefkatli, beni sarıp sarmalayan, iyi günlerimizde benim için bir gölgelik; kötü günlerimizde bana bir dulda olan bakışını artık sezemiyorum. Her akşam belki de aynı saatlere denk gelen, evde olduğumuz, onun işten döndüğü benimse gün boyu evde ev işlerinden yorulduğum ve koltuğuma dinlenmeye çekildiğim, yine el işi yaptığım sıralarda başımı kaldırıp ona baktığımda o donuk, anlamsız, uzun uzun bana nefret dolu bakışlarını görmezden gelemiyorum. Şimdilik bu bakışlara dedim ya bir anlam veremiyorum. Bunların iyi bakışlar olmadığı kesin. Sonum ne olacak onu da bilmiyorum. Kocamın bu donuk bakışları, ben el işi yaparken bedenimi, başımı, hele de yüzümü ve saçlarımı yakıyor. Korkuyorum.

O Irmağın Sessiz Akışıdır Senin Korkun

Köprünün üzerinden bakıldığında Saale nehri durgun akışını sürdürüyor. Açık kahverengi bir suyu var ve durgun akışında bile su taşlara, kıyılara, çalı çırpıya, yeşilliklere, ırmağın kıvrımlarına vurunca köpüklü bir akış halini alıyor. Altın sarısı renkte tersten bir yay halini andıran köprünün sağ başında Ricarda Huch'un bir yazıtı gözüküyor: Danke denen die gebaut den Bogen/ Dass dich das Gewässer nicht verschlinge/ Fellt die Brücke der wilden Wogen/ Fasse Mut und schwimme und springe.* Campdover köprüsünün üzerinden bakıldığında ördekler kıyıda mutlu yaşantılarına devam ediyor. Bu durgun suda başlarını suyun altına daldırıp, suyun altından bir şeyler yemeye çalışıyorlar. Bazen birbirlerini takip ediyor, bazen birbirlerinden ayrılıyorlar. Irmağın ortasında yer alan küçük adacık yaşamalarını burada sürdürmelerini sağlıyor. Güneş bulunca dinleniyorlar. Kanatlarını kurutuyorlar. Yağmurlu havada kendi içlerine büzülüyorlar. Gözleri kapalı, sanki gözlerini kapattıklarında sağanak yağmuru engelleyecekler. Köprüden bakıldığında insanlar ırmağın kenarında piknik yapıyorlar. Çalışmanın elbette önemli olduğu bu yerlerde hafta sonu olduğunda insanları dışarıda bulmak oldukça zor. Cumartesi belki alışveriş için dışarıya çıkıyor ama Pazar günleri alışveriş yapacak yer dahi bulamazsınız. Irmak kenarında taze biçilmiş çimen kokusu eşliğinde, çim biçildiğinden küçük sineklerin sizleri rahatsız ettiği bir dönemde insanlar yine de ırmağın dingin akışına kendilerini bırakmışlardır. Ir-

* Seni alıp götürmesin diye /Köprüyü kurana teşekkürler/Deli dalgalarla köprü yıkılırsa/Cesaretini topla ve atla ve yüz.

mak aktıkça çünkü bu insanlar huzuru bulmuşlardır. Irmak aktıkça çünkü bir şeylerin yolunda gittiği fikri içinde olmuşlardır.

Yeni nesil doğurmanın önemini kavramış olmalı ki kızlar, genç kızlar bile hamile kalmanın, anne olmanın, çocuk büyütmenin erincine kavuşmuşlardır. Her genç kız ya hamile ya da evlenmenin büyüğü çekimiyle anne olmanın huzurunu tatmak için hareket halindedir ve bu ırmak da doğurmuş anneler için çocuklarını getirecekleri en iyi yerdir. Çocuk ırmağın akışını görerek büyür. Çocuk ırmağın köpüklü sularında hayal kurar. Iрмаğın akışı çocuğa apayrı bir güvence verir.

Ben de bu ırmağa yakın bir yerde kalıyorum. Iрмаğın hemen yanında bir küçücük evim var. Iрмаğın sesi, ırmağın sessiz akışı elbette bana da onlar kadar huzur veriyor. Akşam yattığımda, gözlerimi kapattığımda ırmağın bu durgun akışını düşünüyorum. Irmak varsa bir yerlerde ırmağın bir kabarması da olmalıdır diyorum. Irmak varsa bir yerlerde ırmağın taşma durumu da vardır. Irmak'ın özünde, varoluşunda bir taşma durum söz konusu değil midir? Iрмаğın o sessiz akışını, başını çalılara vuruşunu, içindeki uzun yosunların saçlarını dümdüz bir şekilde tarayışını, köpüklenişini düşünüyorum ve sanki uzaklarda bir yerlerde benim bilmediğim bir zamanda yağan sağanak bir yağmurun bu ırmağın debisini yükselteceğini, bu ırmağı kabartacağını, ırmağı şişireceğini ve kaldığım yeri ırmağın yiyip yutacağını düşünüyorum. Irmak sessiz akışına devam ediyor. O sessiz aktıkça akşamları gözüme uyku girmiyor.

Tanrım Nefes Alamıyorum

Annem öldüğünde sonsuz bir üşüme hali aldı-bedenimi. Minareden okunan salâ, asırlarca okunuş gi-biydi sanki, hiç susmadı. Ansızın bir yağmur yağdı içimde. İçimde çakan yıldırımlardan kendim dahi kork-tum. İçimdeki yıldırımlardan o kadar korktum ki içi-min bir kapalı yerine attım kendimi. Oracıkta saklan-dım. Saklanmaya çalıştım en azından. İçimin yıldırım-larından ne yazık ki kurtulamadım. Gittiğim her yere benimle geldi bu fırtınalar. İçime çaktım ve içime yağ-dım. İçime yağdım. İçime yağdım.

İçimdeki Kelebek

Bir orman gezintisinde, yeşilin tanrıyla buluştuğu bir yerde arkadaşımınla sabahleyin yürüyorduk. Türkiye'nin belki de oksijen bakımından en yoğun yeriymiş burası. Dağlarının yüceliği yanında havasının berrak ve temiz, doğasının yabanıl ve dokunulmamış olması buranın oksijen deposu olmasını hak edecek unvanı almasını sağlıyormuş. Gezintimizin ortalarında bir yerde bir patikada, ben önde arkadaşım arkada, kukumav kuşlarının sesleri eşliğinde yürürken arkadaşım ansızın kazağımın içine bir şey attı [kelebek attığını dillendirdi]. Ben elbette içime attığı şeyin bir kelebek olduğunu görmedim. Fakat bedenimde hareket eden şeyin ne olabileceği düşüncesi arkadaşımın hinliğiyle de yan yana gelince ürpertim çoğaldı. O gerçi kazağımdan içeriye bir kelebek attığını dillendirmişti ama görmediğim bu kelebeğin bendeki tiksiniye etkisi beni inanın daha o an hasta etmeye yetti. Her ne kadar bağırdım çağırdım, elbisemi çıkarmaya çalıştım, kazağımın altını göğüs hizama kadar kaldırdım ve arkadaşımın sözünü ettiği kelebeği kazağımın içinden def etmeye çalıştımsa da kelebeği bulamadık. Yarım saate varan yoğun aramalarla çıplak olana, elbiselerimi çıkarana, o yetmemiş gibi iç çamaşırlarımla kalana değin soyunmama rağmen içime atılmış kelebeği bir türlü bulamadık. Arkadaşım olayı abartmamam gerektiğini, bir boşluğu bulduğunda kelebeğin yine bir şekilde kesin uçup gittiğini söylese de ben bu yarım saatlik zaman diliminde kelebeğin uçup gittiğini görmedim. Peki ama kelebek o zaman nereye kayboldu? İçime girdi ve içimde kaybolup gitti desem bu pek de inandırıcı olmazdı, ama şimdi arkadaşımın

hinliği yüzünden bedenimdeki kasılmaları andıran ve beni öldüren bu tiksınme tikleri sanırım onun bana acı bir mirası oldu. Sanki bir el boğazımın yakasından içeriye ve içime doğru bir kelebek değil başka bir yaratık atıyormuşçasına, o şey bedenimde dolaşıyormuşçasına, bedenime dokunuyor, bedenimde geziniyormuşçasına bir tiksinti duygusu içimde apaçık bir yer edindi durdu. Kelebek belki bir boşluğu bulduğunda uçup gitti, belki de içimde bir yerde kendine bir yer edindi. Kelebek bedeniyle içime girmediyse de sanki de düşünce olarak bedenimi delip içime girmiş gibi oldu. Şimdi içimde toz kanatlarını durmadan açıp içimden kurtulmaya çalışan bir kelebekle yaşıyorum, o içimde kanatlarını açıp uçmaya, bedenimden kurtulmaya çalıştıkça bende kaşıntılar ve tiksınme duygusu eskisinden daha yoğun bir şekilde devam ediyor.

Elma Ağacına Yaklaşırken

Güneşli bir gün. Tarlaya gitmek için birebir. Güneşli gün olduğunda tarla insana ansızın cazibeli görünebilir. Başta iki küçük kovanla başladığınız arıcılık sizi mutlu eder; daha sonra arıların oğul vermesiyle kırk kovana kadar çıkardığınız arıların su vermek, toprağa su koşmak, tarladaki taşları bir sonraki ekin zamanı kolaylığı için temizlemek. Tarla nefes alsın diye her yerinde oluklar ve su arkları açmak. Sonsuz kavak ağaçlarının yapraklarının esen yelde çıkardıkları sesi, o dualarını dinlemek. Rüzgârın yüzünüzü yaladığını hissetmek. Terlemişseniz artık yıllarca alevi alttan yemiş, isle kaplanmış, nerdeyse kapkara olmuş demliğinizle demlediğiniz çayı sonsuz bir hazla içebilmek. Eğer güne yaklaşıyorsa mevsim, patatesi sobanızda közlemek, patatesin sobanın içinde harlandığını ve artık kumlandığını, nerdeyse sıcaktan ve piştiğinden patladığını görmek insana nasıl huzur vermez ki? Kendi ektiğiniz tarlanızda, kendi toprağınızda dişi ve erkek soğanların nasıl da hızlı büyüdüğüne şahit olmak. Yeşil fasulyelere su vermek. Elma ağacının insan boyunu biraz aşmasına rağmen nasıl da meyve verme susuzluğunda olduğunu görebilmek. Huzurun ta kendisi değil midir sorarım sizlere?

Fazıl amca da sanırım bir toprak adamı olduğu için tarlasına apayrı bir aşkla bağlıydı. Sadece boş zamanlarında tarlaya uğramaz; nerdeyse tarlaya kurduğu bu kır medeniyetini kendi halinde bırakmamak gerektiği düşüncesinden zamanının çoğunu çok sevdiği tarlasında geçirirdi. Tarlada işler hiç bitmezdi. Bir döngü halinde tarladaki tüm işler kendi sırasını bekler ve Fazıl

amcadan ele alınma, bitirilme arzusuna sahiplerdi. Birlirlerdi ki bir vakit kendilerine de sıra gelecek; Fazıl amcanın nasırlaşmış elleri, yer yer ağır işlerden sökül-müş tırnakları, yara bere içinde hele de dallardan derisi üzerinde uzun çentikle ve çiziklerle dolu bile olsa o eller, kollar kendilerini bir iş olarak unutmayacaklardı. İş kutsal olduğundan, Fazıl amca işsiz yapamayacağından dolayı da bir şekilde kendilerine sıra gelecekti.

Fazıl amca yetmişini geçmiş ama bedeni dinç biriydi. "Hamuru sağlam" derdi belki eskiler böyle adamlara. Sigara içmese, gençliğinde alkol almasa kendine baksa, belki uzun süre yaşamış bir nebi ömrünü dahi görebilirdi. Ama gençlik işte, serde delikanlılık vardı ve ağızda sigara, kötü arkadaşların da etkisiyle içki bedeni yormasına rağmen, tarlayı sevmesi ona belki de bu yaşa kadar gelmesini sağlamıştı. Arkadaşları kapalı alanlarda sigara dumanı altında sigara dumanlarını akciğerlerine çekerken o arkadaşlarından kopar ve tarlaya gelerek kendiyile ilgilenmesini bekleyen tüm işlere sırasıyla bakardı. Tarlaya gel, kapıyı aç; plastik sandalyeleri dışarı çıkar, plastik masayı dışarı çıkar, sobayı yak, çay suyunu sobaya koy, acıkma durumu için birkaç patatesi de sobanın göbeğine ekle. Soba yanadursun ortasında kızıl bir harlanma gözükmeye başladığında arılara su ver. Bal oluşturmaktan canım küçücük ağızları ve yutakları yanmış; Allah'tan, bir peygamber gibi vahiy almış bu kutsal ve çalışkan arılara su vermek. Suları bitmişse sularını tazelemek. Kovanları açmak ve kontrol etmek. Arklar tarlaya su taşıdığından dolayı suyun her daim akışından akıp gelen taşları ve çalı çırpıları temizlemek. Ark yollarını açmak. Arklara bitişik ağaçların kurumuş dallardan temizlenmesini sağlamak. Kuru dalları sobanın yanına getirmek. Sadece dallar değil de ağacın kendisi kurumuşsa onu hızarla kesmek ve

tarlada sobanın yanında hızarla bunları küçük parçalara ayırmak.

Eskiden tarlayla uğraşan insanların alet edevat ihtiyacıyla, teknolojinin gelişmesiyle modern insanın alet edevat ihtiyacı bir değilmiş gibi gelir insana. Tarlanız varsa patos makinesinden biçerdövere, tarlaya ilişkin elektrikli aletlere ihtiyaç duymaya başlarsınız. Bunda modern insanın artık işlerini kolaylaştırıcı teknolojinin payı vardır. Fazıl amcanın elindeki hızar makinesi de elbette eline baltayı, nacağı alıp da saatlerce kurumuş ağaçları kesmek için gösterdiği çabayı azaltıyordu. Yağın veya benzinini koyduğunuzda sonsuz bir hızın ve gücün binlerce dişliyle ağacı kemirdiğini görmek imkânına sahiptiniz.

Fazıl amcanın evi ve tarladaki soba için bu odunlara ihtiyacı vardı. Yemeği yapmak için kurumuş büyük ağaçları ya da orta boy ağaçları kestiği işte değil de, onları daha küçük parçalara ayırma işinde garip bir yöntemi vardı. Artık dikkatli bir şekilde ağaçları hızarla kestikten sonra, bu büyük dalların küçücük parçalara ayrılma işi söz konusu olduğunda bu küçücük parçaları hızar çalışırken oturduğu yerde iki ayağı arasına alarak küçük parçalara ayırma işini gerçekleştirirdi. Başlangıçta zorlandığı bu tehlikeli pozisyonda artık ağacı ne şekilde tutacağı, iki bacağı üzerinde kesilecek odunu sabitleme yollarını, çalışan hızarı tehlikesiz bir şekilde sol elinden sağ eline alabilmeyi zamanla çok iyi öğrenmişti. Hızarı her ağacın kesilmesinden sonra durdurmak ve yeniden başlatmak da makineyi aç kapa yoluyla bozmaya çalışmak anlamına geleceğinden, makine bir nevi çalışma konumunda temposuna yerde bile devam ederdi. Ütü yapan kadınların ütüyü kullandıktan sonra ütüyü diklemesine koyması ve ütülenecek elbiseleri düzelttikten ve elbiseleri de ütülenecek duruma

getirdikten sonra tekrar yeniden ütüleme işine başlamasıyla koşut bir şeydi bu. Orta boy odun parçalarını iki ayağı üzerine koymak, hızarı almak, ağacı ortasından kesmek ve tekrar hızarı yere koymak; parçalanması gereken yeni bir oduna eğilmek ve onu almak hızarı almak aynı işi defalarca kez sürdürmek aynı zamanda dikkat gerektiren bir işti.

Galiba gökyüzünde ansızın kış bastırdığı için göç hazırlığında olan binlerce sığırcıkların karanlık bir durumu andıran şekilden şekilde giren oyunlarından mıdır; bir anda sapsarı hale gelmiş binlerce yaprakların artık yumuşak salınışlarındansa sert ve kuru sanki de dökülecekmiş hışırtılı seslerinin insanı tedirgin etmesinden midir; yıllarca gürül gürül akmış çayın artık iyiden iyiye azalmış suyunun hangi tarlayı, ekini, başağı bu zayıf akışıyla doyuracağı derin düşüncesinden midir; eskiden beş altı basamak birden atlayan bu dinç bedeninin şimdi nasıl da küçücük bir işte soluksuz kaldığı ince düşüncesinden midir; yeni oğul verecek arıların kovan yakınlarını değil de uzak kavak dallarını ya da kim bilir nereleri kendine yurt edinebileceği endişesinin verdiği dalgınlıktan mıdır nedir Fazıl amca ağaç keserken hızarı sol bacağına doğru kaydırды. Sert odun kesişlerin yorgunluğundan ve zorluğundan sonra yumuşak dokuya yani o et düzlüğüne çıkan hızar bacağın yarısını kopardı. Fazıl amca bir hışımla ve can havliyle ayağa kalkmaya çalıştı. Çalışan hızarı sağ yana doğru fırlattı attı. Odun bacağının üzerinden aşağı doğru kaydı. Talaşlar pantolonundan aşağı döküldü. Atardamar kötü kesilmiş olmalıydı, Fazıl amca aşırı kan kaybediyordu. Ayağa kalktığı anda durumun vahametinden ve şokundan kendinden geçmişti. Çalıların arasından sütbeyaz tenli, açık kahverengi sırtında benekli bir ceylanın hülyalı gözlerle kendine doğru baktığını gördü. İçinde bulunduğu durumun kötülüğünü ansı-

zın unutuverdi ve hemen solunda yer alan elma ağacındaki, daha henüz olmayan elmaları koparmaya ve onu sepete koymaya başladı.

Ölmesini İstedim

Pencereyi temizliyordu beşinci katta, düşüp ölmesini istedim. Uzun bir fistanili etek giymişti, başında temizlikçi kadınlarının örttüğü bir yaşmak. Çiçekli bir eteği vardı uzun. Besinci katta pencerenin kirli olup olmadığını kim görürdü Allah aşkına. Hafif kiloluydu. Pencerenin ahşap aralıklarından eliyle destek almıştı. Sağ eliyle ıslak bezle pencerenin dışını temizliyordu, düşüp ölmesini istedim. Dolmuşu beklerken, sol elinden destek aldığı pencere ahşabının bir şekilde kopmasını, dengesini yitirmesini, beşinci kattan tepetaklak aşağıya arabaların üzerine çakılmasını öyle istedim ki. Yeni açılan tantuni ve dönerci dükkânının baloncukları arasından dükkânın önüne park etmiş lüks araçların üzerine çakılmasını, arabanın üstünün komple çökmesini istedim. Öyle istedim ki.

Salime

Nasıl oldu da ben bu duruma düştüm oğul, Azrail beni unutmuş olmalı şimdi. Altmışımda ilkin gözümün nurunu Murat'ımı verince toprağa, sakalına kurban olduğum kocamı verince toprağa, yetmişden sonra her anımda ölüm korkusuyla yaşadım. Seksenime vardığımda gençler ölürken ben neden ölmüyorum diye sık sık düşünürdüm oğul. Azrail beni unutmuş olmalı zağar. Göreve gelirken defteri karışmış, isimler değişmiş olmalı. Şimdi yaşıam doksanı geçtiğinden ben ki kocamın, annemin babamın, kardeşlerimin, torunlarımın ölümünü gördüm. Her ölüm bedenime saplı bir hançer gibiydi. Onlar yaşasaydı da ben ölseydim derdim. Sıra benim değil miydi? Bazen kendimi suçlu da hissederdim. Bakışlarına bakıp insanların, zaten kurumuş gözkapaklarımdan artık yaş da gelmediğinden kendimi suçlu hissederdim tüm ölümlerden. Bu ellerimdeki solucanlar da ne oğul. Bazen iki elime baktığımda ellerimde solucanlar görüyorum. Kıvrılıyorlar oğul, hareket ediyorlar. Oğlum Suat onların damarlar olduğunu söylüyor. Bense onların solucan olduğunu biliyorum. Beni kandırıyorlar. Kıvrılıyorlar ellerimin üzerinde. Her ellerime bakışında birbirlerine sokuluyorlar, hareket ediyorlar. İçimden kemiriyorlar beni. Bir cesedi yer gibi beni yiyorlar. Korkuyorum. Bu Guduret var ya oğul iyi bir kadındı. Fazıl onu aldığımda henüz çocuk yaşlardaydı. Fazıl'ın ilk eşi Asiye yeni ölmüştü. Dört yetim bırakmıştı geriye. Hem genç olup hem de dört çocuklu bir kocaya gelmek kolay mı? Guduret ne yap-sın? Onu çoğu sevmez. Ben Guduret'i sevmiştim oğul. Derinlerde vicdanı vardı. Görünüşüne bakılırsa çirkin

bir cadı görürdün, ama bana çok iyiliği dokundu. Bana çok yardım ederdi. Asiye'nin dört çocuğuna bakmak, yetmemiş gibi bir de yeni çocuklar doğurmak kolay değildi. Asiye'nin çocuklarını ahırda yatırırdı. Ekmek yoktu o zaman oğul, insanlar açtı. Savaş, kıtlık, karneleler hele köylerde hayat perişandı. Sonra Guduret kendi çocuklarına nasılsa üveylere de öyle davranırdı. Çoğu Guduret'in üvey çocuklara, yetimlere haksızlık yaptığını düşünürdü. Yalan. Ben kendi çocuklarına nasıl davrandığını da iyi bildiğimden Guduret'in öz-üvey ayrımı yapmadığını biliyorum oğul. Öz-üvey ayrımı yapmazdı. Sonra zaman öyle bir zamandı ki elde avuçta bir şey yoktu. Ekmekle şeker yerdik. Ekmeğe katık şekerdi. Bazen şekeri de bulamazdık. Kuru ekmeği ıslatıp yerdik. Yumurta bulduğumuzda bayram ederdik. Kurban bayramları bizim için gözle beklenen zamanlardı. Et yerdik. Gözümüze ışık gelirdi. Guduret dağınık bir kadındı. Biraz da pasaklıydı. Eline kocaman anahtarını alırdı ve her yeri kilitlerdi. Odaların kapısını kilitlerdi; ekmekleri, tereyağlarını sakladığı kasayı kilitlerdi. Kendi çocuklarını eve kilitlerdi. Dışarı çıkmasınlar diye onları evde saklı tutardı. Çocuklar gün yüzü göremediklerinden yaz geldiğinde bembeyaz tombul bir şey olarak ortaya çıkarlardı. Yazın güneşi ilk defa görür. Kışın kış uykusuna yatmış ayılar gibi altı yedi ay eve kapalı kalırlardı. Dikkatsizdi de en az iki çocuğunu uykuda emzirirken boğmuştu. Sabah kalktığında çocukları ölüydü. Sessiz sakın gömerdi çocuklarını. Hele Südüret'i çok severdi. Dört yaşına kadar büyütmişti onu. Südüret mahallede oynarken traktörün ekinleri boşalttığı ot yığınlarının altında kalmıştı. İki gün boyunca aradık onu. Ses de çıkarmamıştı Südüret. İki gün sonra tekrar ot yığınlarını ahıra içeri alındığında Südüret bulundu. Yaşıyordu. Burnu akmıştı. Sümüğünü sildi Guduret onun. Onu çok sevmişti. Tifodan öl-

düğünde Südüret'in yine bir yerlerden çıkıp geleceğini düşünürdü Guduret. Defnedilip gömüldüğünde, sık sık kızının yanına gider, içerden Südüret'in "Ana beni kurtar, buradan çıkar" dediğini söylerdi. "Südüret'in sesi geliyor duyuyor musun Salime?" derdi bana. Südüret ölmüştü. Sesi nasıl gelebilirdi ki? İyi kadındı Guduret. Kocasını demir anahtarlıkla dövse bile iyi yemekler yapardı. Hele bir mantı yapardı sorma gitsin. Hamuru büyük kare dilimlere keser, soğanla eti, bazen patetesi fazladan hamurun içine koyardı. Kare mantı diliminin üç kulağını kapatır birini açık bırakırdı. Guduret'in yöntemiydi bu. O boş bırakılan kulaktan içeriye su dolar ve mantıya apayrı bir tat verirdi. Manti hem büyük ağız dolduran bir mantı olur hem de yenilince sıcak suyunu salardı. Guduret iyi biriydi oğul. Hiç kime onu sevmezdi ama ben onun çok iyiliğini görmüşümdür. Allah rahmet eylesin. Yaşlılık çok zor oğul. Nefes alamıyorsun. Ağzımdaki dişlerim döküldü. Bak bir tane kaldı geriye. Eğilip kalkamıyorsun. Allah canımı alsın da kurtulayım bu yaşlılıktan diyorum. Herkes öldü ben daha neyi bekliyorum? Sen niye evlenmedin oğul? Kız mı bulamadın? Neyi bekliyorsun, evlensene. Çoluk çocuğa, torun tosbağaya kavuşsana. Bak kurtlar kuşlar, börtü böcekler evleniyor. Eş arıyorlar. Allah'ın kendilerine verdiği görevi yerine getiriyorlar. Çoğalıyorlar. Sümüklüböcek bile eşini buluyor, sen neyi bekliyorsun? Sonra ne zamana kadar bekleyeceksin? Yaşın geçiyor. Dede olduğunda mı gencecik çocuğun olacak. Senin yanında nasıl gezecek, sana baba mı dede mi diyecek. Belki de utanacak senin yaşlılığından. Yazık bekletme evlen. Ah ben bu duruma nasıl düştüm oğul. Nasıl oldu da ben bu hale geldim. Azrail daha neyi bekliyor? Hz. Adem kadar yaşasam ne olacak? Ağzımda dişim, dünya nimetlerinde gözüm olmadıktan sonra. İştahım yok. Altıma kaçırıyorum. Sidik ko-

kuyorum bazen biliyorum. Üzülüyorum. İnsan ölmeye hazır hissettiğinde kendini ölmeli diyorum. Murat çok iyi bir kocaydı. O zaman daha filtre yokken, Bitilis'i, Yenice'yi dibine kadar içirdi. Sakalları sarardı nikotinden. Sigarayı ağzında unuturdu. Sakalı yanardı çoğu zaman. Nalbanttı. Gelene gidene, dostlarına beleş çalışırdı. Ağzında sigarası, elinde körüğü alevle oynardı. Çok dövüşürdüm onunla, millete beleş çalışma diye, atların toynaklarına nalları nasıl da güzel takardı. Öldüğünde Murat'tan koskoca bir alacaklı defteri kalmıştı geriye. Ben görmeyeyim diye saklamıştı onu. Taşların arasından çıkardık veresiye defterini. Çok temiz kalpliydi Murat. Babacandı. "Mavi gözlüm, balam" diye severdi beni. "Bana neden küstün mavi gözlüm". "Niye konuşmuyorsun benimle canım" derdi. Kızdığında kimse onun elinden alamazdı çocukları. Cana yakınlığı nasıl aşırıysa hiddetini görmek istemezdin. İşini doğru dürüst yapmayan oğullarını kemerle döverdi. Bir defasında gem süren Suat'a yeni bir iş vermiş Suat'ın işi yapmadığını görünce kemerle onu dövmeye koyulmuştu. Önüne siper ettiğimde kendimi nereden bulduysa küreğin sapını vurup kolumu kırdı. Yine de sevmiştim Murat'ı. Naçarlık oğul. Elde avuçta yok. İnsanlar kızgın. İnsanlar aç, susuz. Herkes ince. Kuru bir dal gibi. Guduret memesi ile çocuklarını boğduğunda Fazıl onu dışarı atmıştı. Yalınayak kışın dışarda kalmıştı. Camdan içeri girmeye çalışmış, Fazıl onu içeri almamıştı. Kan ayaklı kimseye de sığınamamış, gururundan dolayı sabahlara kadar kapının yanında kalmıştı. Bana ekmek pişirmede tandırda yardım ederdi. Hiçbir şey söylememe rağmen beni severdi, gelir yardım ederdi bana. Birlikte tandırda lavaş yapardık, bir tane ağzına almazdı. Dışarda yemezdi. Kimsenin ekmeğini aşını ağzına almazdı. Ölse ağzına elin yemeğinden koymazdı. Öz üvey ayırımı yapmazdı oğul hatta üvey Yılmaz'a

kendi çocuklarından bile daha iyi bakardı. Merhametliydi Guduret ama zaman hoyrattı. Soyha zaman, kemiğimizi iliğimizi kuruttu. Bazen o zamanlarımı da özlemiyorum değil. Özlüyorum genç kızlık dönemlerimi. Kumral halimi, dalar da aşık olduğum zamanları, Murat'ın bana baktığı zamanı, yakışıklı halini, kibrit içinde çeşme başı aşklarımızı. O heyecanı. Yüreğin hop hop etmesini özlüyorum. Sen niye evlenmiyorsun oğul. Baban mı yardım etmiyor sana? Neyi bekliyorsun daha, bak kurt kuş hep eşini arıyor. Karınca bile çiftleşiyor. Üveyik, ceylan eşini arıyor. Murat bana "Canım" derdi. "Mavi gözlüm, canım" derdi o bana; "Canım" dedikçe içimde bir şeyler tamamlanırdı. Hoşuma giderdi bu. Böyle sert olduğu kadar da yumuşak birinden "Canım" sözcüğünü duymak kolay bir şey değildi. Çocuklarımızı, babalarımızın yanında sevemezdik oğul. Edep erkân vardı. Saygısızlık etmek haddimize değildi. Günler güneşin doğmasıyla başlar, güneşin doğmasıyla biterdi. Geceler uzamazdı. Namazlar kılınırdı. Namazlar vakti ve günü belirlerdi. Gece lambaları, löküs lambaları yanar biz onun yansımalarını duvarlarda izlerdik. Löküs lambaların duvardaki aksini, kışın sobanın alev yalımının duvardaki akislerini izlemek tek eğlencemizdi. Okuyamadım, okula gidemedim. Okula gitmek için her gün ya pirinç, bulgur ya da yumurta, tezek götürmen gerekirdi. Bir gün götürdüm, diğer günler götüremediğimizden okuyamadık. Sefillik işte. Zaman sefildi. Şimdi dişim yok ki şu elmadan yiyeyim. Yemek yemek neredeyse zulüm haline geldi. İştahım kesildi. Dünya nimetlerine arzum hevesim kalmadı. Elma demişken Deli Fihri'nin elmaları vardı. Ömrümde o renkte, o tatta elmalar görmedim oğul. Tüm yaşamım boyunca çok elma yedim ama Deli Fihri'nin elmaları başka tattaydı. Elmalar iri iri ve sulu suluydu. Sarp kayalıklara benzerdi dışardan bakılınca, tadı çok güzeldi. Bir masaldan

kopup gelmiş, cennetten kopup gelmiş gibiydi bu el-
malar. Değirmenin yanında yer alan elma ağaçları şe-
kerli bükünden nemalanır ve sululuğunu öyle kazanır-
dı. Her şeyin temiz, tatlı, lezzetli olduğu zamanlardı.
Deli Fihri'nin değirmeni buğdayları öğütür, Deli Fihri
bembeyaz elbiselerle değirmeninden çıkar gelirdi. Unla
uğraşan adamların kutsal olduğuna inanırım ben oğul.
Unun bir kutsiyeti vardır. Unla uğraşan biri hiç deli
olur mu? Kötü lakap takmışlar Deli Fihri'ye. Bembeyaz
unlara bezeli biriydi. Değirmeni döndürecek su dışarda
gürül gürül akar, unlar sessizce akışını sürdürür elma-
lar dallarında bir başka kızarırlardı. Sen niye evlenmi-
yorsun oğul? Yalnızlık kötü bir şey. Bak bana kaç yıldır
yalnızım. Yalnızlık Allah'a mahsus. Ancak Allah kaldı-
rır yalnızlık yükünü. Bak kurda kuşa, sümüklü böceğe,
kertenkeleye, sığırcığa, üveyiğe, arıya hemen nasıl da
eşini arıyor. Ah elimdeki şu solucanlar da eşini arıyor
mu? Elimdeki bu solucanlar da neyin nesi? Görmüyor
musunuz nasıl da kıvrılıyorlar? Nasıl da bükülüp sak-
lanıyorlar etimin içinde? Pusuyorlar. Hareket ediyorlar.
Namaz kıldın mı? Ben namaz kıldım mı oğul? Vakit
çok çabuk gelip geçiyor. Öğle ikindi. Gözümün nuru
ikindi. Eskiden nasıl namaz kılardım. Zaman dururdu
ben namaz kılarken, elimde ibrik abdest alırdım. Çeş-
menin soğuk suyundan, çok soğuk suyundan abdest
alır namazı öyle kılardım. Allah'ın karşısında duruşu-
muzun bile bir başka adabı vardı. Şimdi namaz kılıp
kılmadığımı bile hatırlamıyorum. Namaza başlıyorum,
kilimi temizlerken buluyorum kendimi. Televizyon iz-
lerken. Namaz kılmadan tesbihata geçiyorum. Uzanıp
kalıyorum, uyukluyorum oğul. Ben namaz kıldım mı
oğul? İkindiye kıldım mı? Namazı geçirmememiz la-
zım, o benim gözümün nuru. Sen de ellerimdeki solu-
canları görüyor musun? Ellerimdeki bu solucanlar da
neyin nesi?

Bulut Geçti

Öyle sanıyorum ki Bulut, uyurgezer olduğu ve gece yarısı kahrolası uykusundan kalkmamak ve insanları en başta kendisini tedirgin etmemek için daha doğrusu bedenini yorması gerektiği için gün boyu kilometrelerce yürürdü. Bu yürüyüşler normal mesafeli yürüyüş sayılmazdı. Normal mesafeli yürüyüşler Bulut'un bedenini ve ruhunu yorması için yeterli değildi. Normal mesafeler onu kesmiyordu. Bazen bu yürüyüşlerin abartılı olduğunu düşünsem de ona yürüyüşlerinin abartılı olduğunu, yürüyüşlerini abartılı bulduğumu hiç söylemedim. Her gün kuşluk vakti kalktığını söyler; kuşların tanrıları zikrettiği, sadece kuşların ve köpeklerin uyanık olduğu, bedeninin uykuyu talep ettiği ve uykunun gözlerden adeta aktığı demlerde kalkma disiplinini oluşturmak gerektiğini düşünürdü. Kuşluk vaktinde uyanık olan insanların daha doğrusu uykunun kalın yorganı altında yatıp bu durumu kaçırmayan insanların tarif edemeyecekleri bir şeyin olduğunu da sözlerine eklerdi. Bu şeyin ne olduğunu bana kendisi de söyleyemez, tarif edemezmiş. Bu yüzden bir romancı da olamazmış. Yeni günün doğduğu, günün aydınlandığı, kuşların zikrettiği, köpeklerin havladığı bu saatlerin aslında bir sırrı da içinde taşıdığını hissettiğini söylerdi. "Bu hissedilir ama tarif edilemez" derdi. O vakitte kalkan, gözlerinden uyku akmasına rağmen yatağından kalkan insanın aslında bir şeye karşı geldiğini de düşünürdü. Herkesin rutine bindirdiği bir akışı ters çevirmektir bu. Kapitalist çark bize geceyi uzatıp kuşluğu atlamayı, kuşluğu yatarak es geçmeyi dayatıyordu. Bu saatlerde kalkıldığında, yorganın harlı huzurundan,

abartmasından kurtulduğunda; pijamanız Yusuf kıssasındaki gömleğe benzetilecek olursa yorgan tarafından arkadan yırtıldığında apayrı bir gerçekliğe gireceğimizi söylerdi. Bu nedenle işi olsa da olmasa da -çünkü kendisi avukattı ve bir bürosu da vardı- hafta içinde, hafta sonunda da kendini şartlamışlık bilinciyle ve erken kalkmanın şevkiyle bedene istediği her şeyin verilmesi gerektiğini düşünürdü. "Şımartılmış beden, artık önüne geçilemez bedendir" derdi. Disipline edilmesi gerekti. Beden, sabah kalkmak için dirense de, kalkmamak için bizleri oyalasa da onu zorlamak gerektiği, ağaçlardan taze havanın dışarı verildiği, ağaçların soluk aldığı demlerde ağaçların ağuzunu yani o ilk sütünü yani havasını içine çekmesi gerekti insanın. Bu yüzden de saat altıya, sonra beş buçuğa, sonra beşe, sonra da dördü kırkbeş geçeye ama tam da dördü kırkbeş geçeye çalar saatini ayarlamıştı. Ne daha erkene ne de daha geç, tam dörtkırkbeşe çalar saatini ayarlardı.

Sabahın bu verimli ve faydalı zamanlarını yürüyerek geçirmenin de mutluluğuyla rotasını uzun, dolambaçlı yollara, bilerek yokuşu olan yollara doğru çevirirdi. Yol ne kadar engebeli olursa insanın içiyle o kadar derin bir mücadeleye, münakaşaya, hesaplaşmaya gireceğine inanırdı. Bedendeki tüm organları bir makineye benzetecek olursak bacak çarklarının çalışmasıyla yürümenin, zemberekleri, vidaları, bedendeki her organı çalıştırdığını ve açtığını düşünürdü. "İnsanın sessiz sakın ve hareket etmeden durduğu yerde bu zemberekler çalışmaz" derdi. Bunların çalışmasıyla insan kendini bir devinim ve hareketin de içine eklemlerdi. "Bak, insanın içinde ve dışında her şey hareket ediyor" derdi bana, "Felekler sistemiği, Uranüs, Neptün, daha adını sanını bilmediğimiz nice ötelerdeki kâinat hep dönüyor, dünya dönüyor, gün dönüyor, mevsim dönüyor, insanın içindeki kan dolaşımı, dışkı sistemiği

o da dönüyor, atomlar her şey dönüyor” derdi. Bunca dönüşün olduğu yerde, insanı içerden ve dışardan saran bunca dönüşün ortasında, nasıl olur da insan kendini devinimsizliğin eşiğine bırakabilir. O yüzden hareket etmek içe ve dışa uymak, kendini o iç ve dışın hareket ve dönüş kuramına ve akışına adapte etmek gerekirdi. Ayrıca bedende gece yatmalardan oluşan teri de bu yürüyüşlerden sonra taze bir duşla bedenden atmak gerekirdi. Dünden veya başka günlerden kalmış içinizdeki, gözeneklerinizdeki terle gün boyu yaşamının bir leşle yaşamakla, bir kadavrayı teninizde taşımakla koşut olduğunu da dillendirirdi. Bu yüzden de evden spor elbiselerle çıktığında daha doğrusu terini en iyi emecek elbiselerle çıktığında gözü yolun uzunluğundan korkmuyordu. Bilerek yolu uzatıyordu ve gözüne zor ve aşılmaz gelecek hangi rota varsa onları seçerdi. Sabit bir rotası yoktu Bulut'un. Rota yürüyüşle açılırdı. Yürüyüş rotayı belirler, bu yürüyüşlerle yeni rotalar da araştırılmış olurdu. Ama bu yolu uzatma edimlerinin elbette sadece bedeni yormakla değil, ruhu da yormakla bir bağı olmalıydı. Ey okur, sanki “Yahu ruh nasıl yorulur?” diye bir sorunuz kulağıma geliyor gibi oluyor, onu da açıklayayım, insan ruhu elbette yoramaz. Ruh görünmeyen, yorulmayan, maddi olmadığı için de bitap düşmeyen bir şey gibi algılansa da Bulut sadece bedenini değil aşırı yorulduğunda, kendini imha edercesine yürüdüğünde ve ayaklarının altları şişene kadar yürüdüğünde maddi yorgunluğu aşıp sanki başka bir evreye geçebileceğine inanırdı. Bir odunu başka bir odunla aşırı sürttüğünüzde nasıl alev çıkıyorsa yani iki maddi şeyi birbirine sürttüğünüzde görünmeyenden manevi bir şeyi elde edip onu maddileştirme imkânına sahipseniz; bedeni bedenle yorma düşüncesiyle ruhu da yorabileceğine inanırdı Bulut. Zaten gün boyu bu bedensel yorgunlukların manevi ödülünü

almıyor değildi. Yürümediği ve bedenini yormadığı vakit mutsuzdu. Bedenini hırpaladığı, ona zulmettiği, onu terbiye ettiği zaman hele de taze bir duştan sonra o yorgunluğun, terlerin su giderinden nasıl gittiğine şahit olduğu zaman mutluluğuna mutluluk katılıyordu. Demek ki maddi yürüyüşün manevi bir durumla bağlantısı vardı. Ruha neden olmasındı. Mutluluk da bir ruh durumu değil miydi?

Bulut yakışıklı biriydi. Yarı keldi. Babadan kalma, daha doğrusu ırsi bir kelliği vardı. Saçlarını büsbütün kaybetmemek ve babası gibi tam kel olmamak için çok çaba gösterdi. Bunun için, sadece bunun için de değil, sabah yürüyüşlerinin ardından teni, bedeni ve başı için de çok faydalı zeytinyağlarından, zeytinyağlarının en hasından yapılmış bittim sabunlarını evine toplardı. Hafta sonları avukatlık mesleği nedeniyle yürüttüğü davaları için gittiği il sınırlarında, dostlarıyla yaz ayında gittiği tatil beldelerinde hele de güneydoğu gezilerinde rengârenk ve faydalı bittim sabunlarını toplama-yı severdi. Yeşil, pütürlü ve kaygan hele de daha yeni fırından çıkmış yani elle yapılmış, tele benzeyen madeni bir iple yeni kesilmiş sabunları koltuğunun altına nasıl da şevkli toplardı. Bedenini güçlendireceğine, yenileteceğine, bedenine bir tazelik katacağına inanırdı bu bittim sabunlarının. Olmayan saçlarına ya da kalan son saçlarına sürdüğünde bunları, ertesi gün orada bir canlanmanın olacağını düşlerdi. Bu bir teselliydi belki de.

Bulut'un garip halleri vardı. Garip hallerine geçmeden önce onun fakir olmadığını, avukatlıktan kazandığı parayla kendine ait bir daire aldığını ve burada kız kardeşlerinden; annesi ölünce yeniden evlendiği ve yuva kurduğu için affetmediği babasından uzak bir hayat sürerdi. Evi temizdi, en azından ben evini çoğu

zaman temiz görürdüm. Bir defasında Bulut'u ziyaret etmek istediğimde bana bahaneler uydurup beni evine davet etmek istemediğine şahit oldum. Israr edince de kıramadı beni ve evine gittik. Evi inanılmaz bir çöp evini hatırlatıyordu. Daha evin içine girerken avludan başlayan çöp poşetleri, terli elbiseler, dağınık kitaplar, CD'ler, kadın dergileri; mutfığa vardığımızda her şeyin kirliliğinden temiz bir su bardağı bile bulmak mümkün değildi. Bardakların hepsi sigara izmaritleriyle doluydu ve üstüne de galiba koku salmasınlar diye selpak ya da peçeteler konulmuştu. Evin her tarafı kirden, pisten geçilmiyordu. Çöp ev tanımı bu ev için abartı değildi. Her tarafta yenilip atılmış ve kokmaya, çürümeye başlamış yemekler, yemek artıkları; bulaşık makinesinin bulaşıklardan doluluğu, lavabonun kirli tabak ve kirli tencereyle dolup taşıdığı dikkatten kaçmıyordu. Her gün kilometrelerce yürüyen ve bedenini bittim sabunlarıyla yıkayan birinin nasıl olur da böyle bir çöp evde yaşadığı durumunu aklım almıyordu. Böylesi bir çöp evde haftalarca yaşayıp her gün bittim sabunlarla bedenini temizlemek ve hele de günde üç defa diş sağlığı için dişlerini fırçalamak hangi psikolojiyle açıklanırdı, ben anlamış değilim.

Kız kardeşi Elvan yardıma gelirdi bu durumlarda. Evi baştan sonra yaşanır duruma getirdikten sonra, yemeklerini de yaparak, tertemiz çamaşır suyu kokulu bir ev bıraktıktan sonra kardeşinin evinden ayrılırdı. Kendi bedenine ve ruh sağlığına böylesine itinayla bakan birinin evi gerçekten de iğrenç bir çöp eve nasıl getirdiği sorusuna bir gün cevap alabildim Bulut'tan. Her şey iyi bir film ya da bir derbi maçı esnasında zaten sigara alışkanlığı nedeniyle içilen sigaranın kül tablasını doldurması ve onun boşaltılmamasıyla başlıyormuş. Kül tablası hemen kalkılıp boşaltılsa, rutin ve temiz yaşantı bir anlamda seyrini sürdürecekti, ortalık tertemiz

olmaya devam edecekmiş. Ama insanın içinde o tarif edemediği ruh durumu, kül tablasını boşaltmaması gerektiğini, "koyver gitsin" psikolojisini de beraberinde getirdiğini söylerdi. Kül tablası izmaritlerle doldu ve boşaltılmadı mı, izmaritler kül tablasından taşıdı mı Mısır cipsinin boş folyesi de masada kalabilirdi. Aşure ya da sütlaçın boş plastik kabı çöpe atılmaz ya da bir çöp poşetine konulmazdı. Masanın üzerinde günlerce dururdu. Dergiler, içecek şişeleri, soda şişesi, Coca Cola ya da Sprite şişesi masanın üzerinde dururdu, çöpe atılmazdı. Masa dolduğunda yerlere doğru yayılırdı bu gündelik atıklar. Yemek yenip ağız silindikten sonra mendiller, peçeteler yere atılırdı. Dolayısıyla kuşluk vaktinde kalkıp saatlerce bazen öğleden sonra ikiye kadar sekiz saat yürümelerden sonra yorgun bedene ve ruha taze bir duş ve terlerin dışarı atılma titizliği evin içindeki bu tüketim toplumu nesnelere gösterilmezdi. Bu kirliliğin ortasında, yürümek için bile yerin kalmadığı görülürdü. Mutfakta her şeyin yağlı ve tiritli olduğu görülürdü. Neredeyse böceklerin türemeye başlayacağı bir zamanda adım atmanın bile güçleştiği yerde dişini fırçalar ve diş bakımına dikkat ederdi Bulut. Evinin odalarının kir içinde olduğunu fark eder miydi, yoksa büsbütün olağan bir durum içinde miydi Bulut bunu da anlamış değilim. Yani bu kaostan, kirlilikten rahatsızlık duyar mıydı? İçinden "yahu kalkayım da şurayı bir yaşanacak yer haline getireyim" der miydi, bunu da bilmiyorum. Derdi galiba, belki de demezdi. Ama artık burada yaşayamayacağını anladığında, kirli ve pasaklı olan evinin kendine yaşama imkânı sağlamadığı ve onu daralttığını, iyice daralttığını düşündüğünde son bir güçle ve aman dilenircesine kız kardeşi Elvan'ı yardıma çağırırdı. Bacısı da tek erkek kardeşi olan ve yaşı da geçmesine rağmen mürüvvetlerini görmek istediği Bulut'a fırça çekerek; cahil olmadığını,

eğitimli olduğunu, yahu avukat olduğunu hatırlatarak; böyle bir şeyin nasıl yapılabileceği şikâyetiyle ama yine de kardeş yüreği fazla kalbini de kırmadan, yine bir şekilde kalbini alaraktan temizliğini saatlerce sürdürerek Bulut'un kirlenmiş yaşam alanını açmaya, yaşanır hale getirmeye çalışırdı. Aynı şey ayda bir ya da iki ayda bir tekrar eder; ilkin tertemiz olan ev belli bir zaman sonra hele de kül tablasından sonra eski çöp ev olmaya geri dönerdi.

Birlikte gittiğimiz ilk uzun tatillerden birinde -diğer tatillerde bu neden dikkatimi çekmemiş bilmiyorum- beraber kaldığımız aynı odada, o kendi yatağı ben kendi yatağımda, gece yarısı bir sesle uyandım. Lamba yanmamıştı. Yatağında doğrulmuş ve sırtını kaşıyordu Bulut. Ayağı kalktı ilkin perdeyi çekip camı açtı. Odayı havalandırdı. Meraklı "Uyuyamadın mı Bulut?" sorumu cevaplamadı. Perdeyi açtığı için dışarıdan yüzüne yansıyan ışıkla gözlerinin kapalı olduğunu gördüm. Korktum. Odada bir sağa bir sola dönüp durdu. Her ikimize ayrı ayrı tahsis edilen küçük elbise dolaplarında bir şeyler karıştırdı. Aradığını bulamadı galiba, sonra tekrar çekmeceleri kapattı. Yeniden "Bulut uyuyamadın mı?" sorumu yine duymadı. Ya da duydu ama cevap vermedi. Odanın ortasında dimdik beş dakika kadar durduktan sonra kapıyı açarak dışarı çıktı. Karanlıkta ilkin tuvalete gitti. Çünkü uzaktan kapısının açıldığını, dişlerini fırçaladığını işittim. Sonra musluğu da kapatarak televizyonun olduğu odaya doğru süzüldü. Lambaları yakmamıştı. Tedirgin bir şekilde yatağımdan çıkıp açık kapıdan televizyonun olduğu odaya doğru baktığımda ayakta gözleri yine kapalı elinde kumandayla Bulut'un televizyonu açtığını ve kapalı gözlerle onu izlediğine şahit oldum. Korkumdan yatağıma girdim ve yorganı da başıma çektim. Sonra televizyonu kapattığını, ağır ağır yatak odasına doğru gel-

diğini, başımın önünden kendi yatağına doğru ilerlediğini ve yatağına oturduğunu gördüm. Yorgan aralığından gözlerinin yine kapalı olduğunu görebiliyordum. Yeniden korkulu bir şekilde “Bulut?”, “Oğlum Bulut” diye hitap ettim ona, “Yat uyu!” dedi bana. Sonra da kendisi de uzanarak, zaten gözleri kapalı dikey uyku halinden yatay uyku haline, o uyku nehrine kendini eklemledi. Akıp gitti sonra o uyku ırmağında, yatağa kafasını koymasıyla hiç aralıksız gelen hafif bir horlamayla uykusuna kaldığı yerden devam etti.

Sabah kahvaltıda Bulut’a geceyarısı bir hışım ile yattıktan fırladığını, kalktığını, perdeyi-pencereyi açtığını, odayı havalandırdığını, lavaboya gittiğini, televizyonu açtığını, hatta benimle konuştuğunu söylediğimde Bulut “Öyle bir şey olamaz. Uyduruyorsun” dedi.

Bir El Var

Bir el var, panoptik bir el, her şeyi koordine ediyor. Hangi kapı açık biliyor. Hangi çanta hangi koltukta, hangi çekmecede ne var, hangi saatlerde ortam dingin, tuvalet aralarında kaç dakika insanlar tuvalette kalırlar. Bir hırsızın eli bu. Gözü ve kulağı ve koku alma duyar-gaları olan, hisseden, zamanında geri çekilen, tam za-manında ileri atılan korkunç bilgilere ve donanımlara sahip bir el. Onunla mücadele etmenin bana pek de bir faydası olacağını düşünmediğimden geri mi çekilmeli-yim? Çünkü görünen bir şeydence, görünmeyen her zaman avantajlı olduğunu biliyorum. Görünen, görün-düğü haliyle kendini faş'eder. Görünmeyen ise görün-meme avantajını, insanın belleğinde yitik ve bir kalıba konamama avantajını kullanır. Görünen kendini bir ke-re göstermiştir ve kalıplar halinde vardır. Sınırları bel-lidir. Görünmeyense görünmez işte, kalıpsızdır, bir şekli yoktur, şemali boşuna aranır.

Hırsızın kim olduğunu bilmiyorum. O gizli el çalış-tığım yerde tüm odalara hâkim olan el, sadece benim paramı değil diğer çalışanların da parasını çaldı. En mahrem alanımıza kadar girip, odaya süzülüp, çantala-rımızı açıp cüzdanlarımızdan sadece ihtiyacı kadar pa-rayı alması bile beni korkutuyor. Ne yani şimdi bu hır-sıza "insafli hırsız" mı demeliyim? Tüm cüzdanımı gö-türebilecekken, cüzdandan kredi kartlarını, kimlikle-rimi, paranın tümünü alabilecekken sadece kendi ihti-yacı olan parayı çaldığı için o gizli ele "merhametli bir el" yaftası mı yapıştırmalıyım?

Hırsızın cüzdandan az ya da çok para çalmasından çok beni, elinin tüm odalara rahat bir şekilde girebilmesi, mahrem alanlarımıza sinebilmesi, o elin bir uzantısı sayılan gözlerin topyekûn bir gözlemlleme süreci içinde olması, hesaplarının olması, profesyonelce davranması korkutuyor. Bu el sanki uzaktan, tepeden, yukarılardan bir satranç oyuncusunun satranç tahtasına baktığı gibi biz çalışanlara bakıyormuş ve yaptığımız her hareketi takip edebilen bir yetiye, yeteneğe, gözlem gücüne sahipmiş gibi geliyor bana.

Sabah kalkışında, çalıştığım yere gidişimde, okuyacağım kitapları beraberime alışımda, yolda salkım-söğütlere, söğüt ağaçlarına bakışımda bir değişiklik yoktu. Markete uğrayıp kahvaltı için bir poğaça alışım-la cüzdanımda beş tane yirmiliği görmüştüm. Bozuluklarla poğaçayı alıp, cüzdanımda ne kadar param olduğuna tekrar baktım. 100 TL vardı, yani beş tane yirmilik ve biraz da bozuk para. Dikkatli saydım çünkü borçların ödeneceği gündü bugün. Çalıştığım yerde mesai bittiğinde, bankadan biraz daha para çekmem gerekecekti.

Uzun bir yürüyüş oldu, karların eridiği dağlara, yemyeşil hâl almış bahçelere, parklardan geçtiğim için solan salıncak demirlerine, yeni yapılan Mostar köprü-süne benzeyen ama ondan epey küçük asma köprünün Arnavut kaldırımlarına, altından şimdi artık akmayan suyun kirli sayılacak çamurlu yatağına baktım. Çalıştığım yere vardığımda poğaçamı (Rüştü beyin çayları da iyi olduğundan) çaycıda çayla içmeyi arzu ettim. Koridoru geçip çaycıya vardım. İçerde raflara dizili bisküviler, ıslak mendiller, peçeteler, çikolatalar ve maden suları vardı. Çayın sıcak kalması için durmadan alttan ısıtılan ocağın buğusu ve yanda kaynayan ıhlamur demliğinde gelen koku burnuma kadar geldi. Oturdum ve

bir küçük çay söyledim, poğaçamı da çantamdan çıkardım. Onu afiyetle yedim.

Biraz muhabbetten sonra çay parasını vermek için cüzdanımdan bozuklukları çıkardım. Bozuklukları masanın üzerine bıraktım ve çalışmak için de büroma gittim. Cüzdanımı cebime değil de çantama koymakla hata yapmıştım. Cüzdanı ivedi olarak cebime değil de çantaya atıp, kalkıp odama uğramıştım. Odaya vardığımda da çantamı ve de doğal olarak cüzdanımı çalıştığım masanın yanındaki sandalyeye koymuştum. Cüzdanımın çantamda olduğunu unutmuşum, gündelik telaşlarla yapılması gereken işlerin yoğunluğuyla kendimden geçmişim. Odadan kaç kez dışarı çıkıp içeri girdiğimi hatırlamıyorum. Hangi gidiş gelişimde paramın çalındığını, koridorda ya da bulunduğumuz yerde çantama ve de cüzdanıma ilişen elin bu işi ne zaman yaptığını çıkaramıyorum. Dedim ya kaç defa dışarı çıktığımı, kapıyı açık bırakıp hırsıza cüzdanımdan para çalma fırsatını ne ara verdiğimi bile bilmiyorum. Lavaboya giderken mi oldu, resmi evraklara imza attırırken mi o el o cüzdana uzandı, koridorda arkadaşlarla uzun rutin yürüyüşlerimiz esnasında mı oldu bilmiyorum. Bu bahsettiklerimden sadece lavaboya gittiğimi anımsıyorum. Bir şey kesin ki o el, o saklı el, her şeyi gören ve beni, bizi kolaçan eden o el çok zeki. Gözlem gücü de oldukça iyi ve görünmeme avantajını kullanıyor.

Çalıştığımız bu kurumda daha önce de hırsızlıkların olduğu duyardım ama bu hırsızlığın bana da ilişileceği hiç aklıma gelmezdi. O elin bana dokunacağını, beni hedef seçeceğini, benim paramı da çalacağını hesap etmezdim. Öğleye doğru bir kargo geldiğinde kargo parasını vermek için cüzdanımı açtığımda sadece 60 TL'nin kaldığını gördüm. İki 20 TL'lik banknot gitmişti.

Elbette o an çok ürperdim. Hakikatin dağılması ve inandığımız bir şeyin yitip gitmesi korkunç bir şey. Olması gereken şeyin olmadığını, cüzdanın içinde yer alan bu gerçeğin artık dağıldığını, bozulduğunu, lekelendiğini hissettim. Bunu fark etmek zaten işin korkunçluğu. Sizinle adeta oyun oynayan, "Senin girdiğin yerlere ben de girerim, benden kaçamazsın, gittiğin her yerde zekâmla hem de yakalanmadan bu işleri kotarabilirim" diyen bir elin ürpertisi. Kargocuyu gönderdikten, bir iki boşuna ve amaçsızca sağa sola gidişlerden sonra sakinleştim ve paniği biraz olsun odaya geri dönerek attım üzerimden. Hırsızın izi sürülebilirdi belki, onu sıcağı sıcağına yakalayabilmek ve elinde 40 TL ile onu ensemek elbette umudumdu, ne yazık ki o da şimdilik olmadı.

Sonra kameraları fark ettim. Çalıştığım yerde uzun koridorları bir sağdan bir de soldan çeken kameralar vardı. Kayıtlarında hırsız, cüzdanımıza duhul edeni, o saklı eli, kendisini zeki sanan o eli bulabilirdim. Artık odamın kapısını korkuyla kapatıp doğrudan kameralardan sorumlu emniyetçi ağabeyin yanına gittim. Ona durumu anlattım. Kameraları takip ve tüm günü etüt için benden zaman istedi, telefonumu aldı ve benden telefonunu beklememi talep etti.

Odama giren çıkan kim varsa, odama doğru yönelen, kapımı açıp odama duhul edenlerin görüntülerini kameralarla bulabilirdim. Emniyet görevlisinden telefon geldi. Sırılsıklam bir şekilde ve o hırsız elin de kim olduğu merakıyla emniyetçinin yanına seğirttim. Onlarca siyah beyaz ekranlardan insanlar akıyordu. Sayısız kameralardan büro çalışanları, yaşlılar, gençlere gözüm takıldı. Ben bunlardansa benim odama bakan kameranın görüntülerini merak ediyordum. Çalıştığım büroyu gören ve o koridoru gözleyen kameranın ekra-

nına heyecanla yumuldum. Benim odama doğru fazla bir insan akışının olmadığını, elimizde sadece üç kişinin olduğunu söyledi. Bir küçük kâğıda da üç zaman kaydetmişti. İlki 10.45, ikincisi 11.03, üçüncüsü de 11.37. Elinde bilgisayar faresi zaman sayacını 10.45'e getirmeye çalıştı. 10.45'te çaycıdan limonlu büyük bir çay ve masamı temizlemek için de ıslak mendil istediğim görüntüler vardı. Ben içerde isem bunda bir sorun yoktu. Çünkü çaycı limonlu büyük çayı ve ıslak mendilli bırakıp sessiz sakin odamı terk etmişti. Kameradan bunun kısa sürdüğü de görölüyordu. Odaya girdikten kısa bir süre sonra hemen dışarı çıkıyor çıktıktan sonra da boş bir tepsiyle çıkışı kayıta gözüküyordu. Durumu içerde, odamda yani kameranın bile takip edemeyeceği bir yerde yaşadığım için çaycıyı suçlayamazdım. Emniyet görevlisi birinci kişiden üçüncü kişiye atladı. Üçüncü kişi kargocuydu. O da 11.37'de odama doğru yekiniyor, odamdan uzakta birkaç kişiye koridorda odamı soruyor, sonunda kararlı bir şekilde odama doğru yürüyordu. Kargoyu da odanın içinde aldığımı göre kargocuyu da suçlayamazdım. İçerde emaneti almış, imza atmam gereken yere imza atmış hatta bir de yeni yaptırdığım istampamdan bir tane basmış; teşekkür ederek onu odamdan uğurlamıştım. Üçüncü kaydı merak ediyordum. Bu 11.03'de, ikisi arasındaki kayıttı. Ben kapalı kapımı açıyor, kapıyı açık bırakıyor ve hemen yakınımnda yer alan tuvalete gidiyordum. Hafif karıncalanmalar eşliğinde çalıştığım oda bile içerden düzgün bir şekilde seçiliyordu. Dur bir dakika. Allah Allah olamaz. Yarabbim, tedirgin bir şekilde, hızlı hızlı benim odama doğru hiç hayatta ummadığım...

19.06.2014

Jena
Schillers Garten

"Korku ve Dehşet Üçlemesi"nin üçüncü metnini oluşturan "Musa'nın Derinlerine Düşen Yutkunuş" adında bu öyküler adı üzerinde korku ve dehşet konularını ele alıyor. İnsanın kökeninde var olan kötücüllük, korkuya ve dehşete yatkınlığı, onun özünde var olan, belki de ontolojik açıdan bedenine eklemlenen korku ve dehşetin nasıl da günümüz insanında görüldüğünü irdeliyor. Milenyuma girmemize ve insan psikolojisi üzerine çok araştırmalar yapılmasına rağmen onun varoluşuna, ontolojisine ilişkin derinlikli etüd ve analizler ilerleyen zamanlarda da güncelliğini koruyacaktır. İnsan varoldukça, onun ruhunun gizemli yanları araştırılacak, ilerleyen zamanlarda ruhundaki farklı karanlık yanlar ortaya çıkacaktır. Bu öyküler insanın o karanlık yanlarına yapılacak bir sondaj girişimi olarak da görülebilir.

ISBN 978-605-9706-17-4

www.cizgikitape